TRST, četrtek
7. marca 1957
Leto XIII - Št. 57 (3592)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel. 94-638, 93-808, 37-338
Poštnina plačana v gotovini

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 480, vnaprej: četrtletna 1300, polletna 2500, celoletna 4900 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska O. ZOZ - Trst

Zaupnica Ben Gurionovi vladi v parlamentu

Varnostne sile OZN vkorakale v Gazo jutri umik Izraela iz Šarm El Šeika

Hammarskjoeld nadaljuje razgovore z delegacijami v OZN Predsednik jordanske vlade obsoja ameriško stališče glede Akabskega zaliva - Oster napad moskovskega radia na ZDA

JERUZALEM, 6. — Medtem ko uradno javljajo, da so se izraelske čete začele umikati s področja Gaze in da so na to področje že vkorakale varnostne sile OZN, je izraelski parlament danes popoldne s precejšnjo večino v korist vladi zavrnil nekatere resolucije, ki so v zvezi z umikom iz Gaze in Akabe zahtevale, naj se izglasuje vladi nezaupnica.

Predstavnik izraelskega vrhovnega poveljstva je sporočil, da so izraelske sile na področju Gaze začele izročati upravo ozemlja varnostnim silam OZN danes ob 19. uri po krajevnem času. Izraelske sile bodo zaključile umik s tega področja v 24 urah.

V petek bo Izrael izpraznil Šarm el Šeik. To pomeni, da se bodo v 48 urah izraelske čete vrnile za demarkacijsko črto, ki so jo prekoračile lanskega oktobra.

Ves dan so danes izraelska vojaška vozila vozila s področja Gaze, medtem ko so v Šarm el Šeiku izraelske čete nakladale vojaški material na ladje. Varnostne sile OZN bodo v celoti zasedle področje Gaze jutri ob 5. popoldne.

V Gazi pa je včeraj prišlo do incidentov in zaradi tega so izraelske oblasti proglasile na vsem področju policijsko uro. Izraelski vojaški predstavnik je izjavil, da so včeraj nekateri Arabci streljali iz zasede na izraelska policijska in vojaška vozila in tudi na neki izraelski vlak. V Gazi pa je bila odvržena bomba proti neki hiši, ki je bila poškodovana. Ubit je bil en izraelski vojak, dva pa ranjena. Ubit je bil tudi en Arabec.

Poveljnika danskih in norveških sil v OZN polk. Engholma je na meji sprejel kapetan izraelske policije Bar Jehuda. Ob vhodu v mesto Gazo pa ga je sprejel general Dajan. Sklenjeno je bilo, da bo pred jutrišnjim jutrom vse izraelsko vojaško in civilno osebje zapustilo področje Gaze. Verjetno pa je, da bo še ves jutrišnji dan ostala v veljavi policijska ura, da se preprečijo incidenti.

Skupno je vkorakalo v Gazo okoli 2.600 pripadnikov varnostnih sil OZN, ki so Danci, Norvežani, Indijci, Kolumbijci in Švedi.

Kljub policijski uri se je na ulicah zbralo večje število arabskih mladeničev, ki so navdušeno pozdravljali čete OZN in vzklikali «Živel Naser!», «Živeli Združeni narodi».

Zavrnjene resolucije v izraelskem parlamentu so bile tri. Prvo je predložila desničarska stranka Heruth, drugo sionistična stranka, tretjo pa komunisti. Prva je bila zavrnjena s 84 glasovi proti 25, druga, ki je zahtevala takojšnjo prekinitev umika čet, je bila tudi zavrnjena s 84 glasovi proti 25, tretja pa s 104 glasovi proti 6. Ta resolucija je zahtevala odstop vlade in isto tudi resolucija stranke Heruth.

Po glasovanju, ki praktično pomeni zaupnico vladi, je skupščina odložila na prihodnji teden proučevanje nekaterih proračunskih vprašanj.

Današnja razprava je bila precej hrupna. Predstavniki dveh vladnih strank «Achdut Avoda» in «Mapam» so izrekli proti umiku čet. Nemir je še posebno narastel, ko je govoril predstavnik stranke «Mapai», ki je Ben Gurionova stranka.

Pred glasovanjem je predsednik vlade Ben Gurion izjavil, da je vlada mnenja, da dogovor o premirju, ki je bil sklenjen z Egiptom, ne obstaja več in da prihodnost Gaze ne bo mogla več temeljiti na tem dogovoru. Kar se tiče plovbe po Akabskem zalivu je Ben Gurion izjavil: «Ne bomo se dali ustrahovati z grožnjami egiptovskega diktatorja, ki je trdil, da je Tiranska ožina egiptovska vodna pot.» Ben Gurion je tudi izjavil, da se ni mogoče preveč zanesti na korektnost drugih držav, vendar pa se ne sme podcenjevati važnost prijateljstva drugih narodov in tudi ne «vrednost mednarodnega priznanja izraelske stvari». «Gledati moramo v prihodnost», je dejal Ben Gurion in je pripomnil, da se je v zadnjih štirih mesecih položaj spremenil in da bi bilo treba sedaj odločiti, ali bi s časom bilo vredno postavljati se proti Združenim narodom ter še dalje imeti zasedeni področji Gaze in Akabskega zaliva.

V New Yorku pa se je glavni tajnik OZN Hammarskjoeld tudi danes razgovarjal z voditelji raznih delegacij, da se seznani z njihovim stališčem, preden pripravi novo poročilo za glavno skupščino. Verjetno bo skupščina o tem poročilu razpravljala v petek ali soboto.

V krogih ameriškega poslaništva v Tel Avivu izjavljajo, da bodo ameriške gospodarske ukrepe proti Izraelu, ki so jih uvedli ob napadu na Egipt, ukinili kmalu po umiku izraelskih čet iz Gaze in Šarm el Šeika.

Kakor je znano, je ameriška vlada ukinila gospodarsko pomoč Izraelu, posojila v dolarjih in je prepovedala ameriškim turistom potovanje v Izrael.

Predsednik jordanske vlade Nabulsi pa je dopisniku agencije «United Press» izjavil, da bi arabske države videle sovražno dejanje v vsakem simboličnem poskusu ZDA, da zagotovijo Izraelu svobodno plovbo po Akabskem zalivu.

«Izrael, je dodal Nabulsi, nima nobene pravice uporabljati Akabski zaliv in sleherni poizkus prehoda ladij z ameriško zastavo po tem zalivu v izraelsko pristanišče Aliat bo veljal za neprijateljsko dejanje ZDA. Po mnenju Arabcev nima nobena država pravice poslati ladje v ta zaliv brez njihovega dovoljenja».

Na vprašanje, ali nameravajo Arabci ponovno izvesti blokado proti vsej plovbi v tem zalivu, je Nabulsi izjavil: «To je odvisno samo od naše volje». Na vprašanja v zvezi z Eisenhowerjevo doktrino o Srednjem vzhodu pa je izjavil: «Ne vidim na tem sektorju nobene komunistične grožnje. Ne zdi se mi, kakor zatrjujejo propagandisti, da bi bila kaka nevarnost v Siriji ali v Egiptu».

Kar se tiče vojaške strani, pa je Nabulsi izjavil: «Vojaško vmešavanje ni po naši volji. Sleherni načrt za ohranitev miru na Srednjem vzhodu bi se moral izvesti s pomočjo Združenih narodov in bi se moral izvajati v zvezi z vsakim napadom».

Zatem je Nabulsi zavrnil resolucijo OZN o novi razmestitvi palestinskih beguncev in izrekel mnenje, da bi edina rešitev za palestinsko vprašanje brez vojne lahko bila, če bi «dali Židom narodni sedež v delu Palestine, v katerem bi lahko živeli v avtonomni državi kot državljani arabsko - palestinske države».

Moskovski radio pa je danes ostro napadel ameriško politiko na Srednjem vzhodu. Glede umika izraelskih čet iz Gaze in Akabe je komentator izjavil, da gre za ameriško spletko v škodo Egipta. «Sklepi izraelske vlade, je poudaril komentator, so dejansko spletka, ki se je začela ob blagoslovu zahodnih držav in v prvi vrsti ZDA.» Dodal je, da skušajo ameriški krogi na vsak način zanikati vlogo, ki jo imajo pri podpiranju Izraela. «Vendar pa so dovolj nekatere ameriške uradne izjave. Medtem ko javno pozivajo Izrael, naj umakne svoje čete, ZDA dejansko spodbujajo izraelsko nezakonito delovanje.»

Nato je komentator izjavil, da je ameriška vlada šla pri svojem spodbujanju Izraela tako daleč, da se ji je zdelo potrebno proglasiti Akabski zaliv za mednarodno vodno pot in napovedati uporabo sile, če se kdo ne bo strinjal s tem. Poleg tega zahteva ameriška vlada, naj ostanejo varnostne sile OZN na področju Gaze in Akabe. Na koncu je komentator izjavil, da «se ZDA s spodbujanjem izraelskih napadalnih načrtov igrajo z ognjem».

—«—

Komentar «Borbe» o umiku izraelskih čet

BEOGRAD, 6. — Po večtedenskem omahovanju in negotovosti je po mnenju v Beogradu storjen korak, ki je povečal upanje, da bo prišlo do pomiritve na Srednjem vzhodu in vzpostavitve stabilnosti v svetovnih odnosih. Združeni narodi so končno prisilili Izrael na umik iz Egipta. Uspeh Združenih narodov je vsestranskega pomena. Združeni narodi niso samo ustavili napada, prisilili napadalce na umik, temveč so s svojo odločno akcijo pokazali, da se v interesu svetovne varnosti ne sme popuščati napadalcu.

«Z zadovoljstvom moramo ugotoviti, poudarja nocojšnja «Borba», da je svetovna organizacija tokrat dokazala, da se zaveda dejstva, da je za zagotovitev miru neobhodno potrebno brezkompromisno stališče proti napadu in vsem napadalnim tendencam. Akcija, ki je prisilila Izrael na umik, nadalje kaže, da so Združeni narodi sposobni za reševanje nevarnih mednarodnih zapletljajev s pogojem, da dosledno vztrajajo pri svojih naporih». «Borba» dalje poudarja, da se no osnovi tega, kar je bilo doslej doseženo, lahko pričakuje, da bo sporazum Burns-Dajan takoj izveden. «V ostalem ni izključeno, zaključuje «Borba», da se je Izrael prepričal, da je v njegovem lastnem interesu, da čim prej stori to, kar so od njega upravičeno zahtevali Združeni narodi.»

—o—

V francoski skupščini razprava o mleku

PARIZ, 6. — Na današnji seji francoskega ministrskega sveta je predstavnik vlade izjavil, da je Mollet gotov, da sta ameriška vlada in ljudstvo razumela francosko stališče glede Alžira. Vlada se bo sestala ponovno jutri in v petek ter bo razpravljala o Alžiru in gospodarskem položaju.

Jutri bo narodna skupščina razpravljala o spornem vprašanju cene mleka in o resoluciji, ki zahteva zvišanje cene za mleko.

Francoski finančni minister Ramadier je nocoj napovedal razpis novega posojila v znesku okoli 150 milijard frankov.

—«—

Strokovne šole za delavce v FLRJ

BEOGRAD, 6. — Zvezna komisija za reformo šol bo v kratkem predložila zvezni skupščini v proučitev predlog o reformi strokovnih šol. Predlog predvideva poleg rednih strokovnih šol tudi posebne strokovne šole za delavce, ki bodo po štiriletnem šolanju lahko nadaljevali študije na višjih šolah in fakultetah. Te šole bi bile popolnoma izenačene z ostalimi srednjimi strokovnimi šolami, oziroma gimnazijami. Ustanovitev novih šol za delavce je posebnega pomena zaradi velikih potreb jugoslovanske industrije po kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcih. Po statističnih podatkih odpade v Jugoslaviji od skupnega števila na kvalificirane in visoko kvalificirane delavce samo 38 odstotkov, medtem ko so ostali nekvalificirani in polkvalificirani. Nove šole bodo omogočale delavcem, ki so končali osemletko, da nadaljujejo šolanje in si pridobijo tudi fakultetsko izobrazbo.

Razgovori Brentana v ZDA

Skupna izjava poudarja nujnost rešitve nemškega vprašanja - Pred podpisom sporazuma o položaju sovjetskih čet v Vzhodni Nemčiji

WASHINGTON, 6. — Po koncanih razgovorih med ameriškim državnim tajnikom Dullesom in zahodnonemškim zunanjim ministrom von Brentanom so objavili skupno poročilo, ki pravi, da je združena in svobodna Nemčija «temeljni smoter» politike washingtonske in bonnske vlade.

Oba ministra izjavljata, da je nedavni razvoj v Vzhodni Evropi pokazal, kako nujna je rešitev nemškega vprašanja. Dulles in von Brentano ugotavljata dalje, da bo delovna skupina predstavnikov Velike Britanije, Francije, ZDA in Zahodne Nemčije začela danes proučevati nemško vprašanje in evropsko varnost s tem v zvezi. Poročilo pravi, da bo proučitev tega vprašanja med člani delovne skupine ustvarila skupno podlago za obravnavanje slehernega novega razvoja, ki bi bil v zvezi s temi vprašanji.

Skupno poročilo pravi dalje, da sta oba ministra priznala tudi da sedanji položaj v Vzhodni Evropi in Sovjetski zvezi ne dopušča zahodnim državam, da bi zmanjšale svojo budnost. Strinjata se v mnenju, da je obrambna sila NATO bolj važna kot kdaj koli. Von Brentano pa je sporočil Dullesu, da namerava njegova vlada čim prej mogoče ustanoviti vojaško silo, «ki bo lahko prispevala k skupni obrambi Evrope».

Von Brentano, ki je danes govoril na kosilu v združenju tiska, je izjavil, da je zahodnonemška republika danes in po združitvi Nemčije odločena živeti «v nerazdružljivem zavezništvu s svobodnim svetom». Izjavil je dalje, da bi nevtralna ali nevtralizirana Nemčija predstavljala nevarnost za svetovni mir. «Nemčija brez moči in brez obrambe zaradi nevtralnosti, ki bi se ji vsilila, je izjavil von Brentano, bi postala figura na šahovnici svetovne politike in praznina, ki bi jo predstavljala, bi prej ali slej izpolnila kaka država, ki bi želela uničiti ravnotežje sil».

V Berlinu pa je danes predsednik vzhodnonemške vlade Grotewohl po televiziji izjavil, da bodo te dni podpisali sporazum o pravnem položaju sovjetskih čet v Vzhodni Nemčiji. Dodal je, da sovjetske čete v Vzhodni Nemčiji ne bodo več zasedbene čete in da bo njih položaj urejal dogovor, ki ga bosta podpisali vzhodnonemška in moskovska vlada.

Zakonski osnutek za slov. šolstvo

Černej opozoril Martina na krivičnost osnutka

Veleposlanik FLRJ je predlagal tudi, naj začne z delovanjem mešani odbor za sporazum

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Jugoslovanski veleposlanik v Rimu dr. Darko Černej, ki je nedavno obiskal italijanskega zunanjega ministra Martina, je prikazal italijanski vladi stališče Jugoslavije o zakonskem osnutku o ureditvi slovenskih šol v Italiji. Zakonski osnutek, ki ga je konec preteklega leta pripravila italijanska vlada, vsebuje po mnenju v Beogradu nekatera diskriminacijska določila za slovensko narodno manjšino v Italiji. Ta določila niso v skladu z mednarodnimi obveznostmi, ki jih je sprejela italijanska vlada s podpisom dokumentov o rešitvi tržaškega vprašanja. Uzakonitev teh določil bi po mnenju v Beogradu škodovala nadaljnjemu razvoju in utrditvi odnosov med Jugoslavijo in Italijo.

Jugoslovanski veleposlanik je istočasno predlagal italijanski vladi, da se v smislu člena 8 Posebnega statuta, priloge spomenici o soglasju, ustanovi in prične delovati mešani jugoslovansko-italijanski odbor, katerega pravila je nedavno odobrila tudi italijanska vlada. Vloga odbora je, olajšati obema vladama sporazumevanje o vprašanjih zaščite in odnosov etničnih skupin na področju, na katerega se nanaša spomenica.

O tem vprašanju je verjetno razpravljal med drugim s pristojnimi krogi v Rimu tudi italijanski veleposlanik v Beogradu Guidotti, ki se je danes zjutraj vrnil s posvetovanja v palači Chigi v Beograd.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković je sprejel danes italijanskega filmskega režiserja Alda Vergana in italijanskega producenta Giuseppa Patticotija. Italijanska filmska delavca sta prišla v Jugoslavijo na razgovore z zastopniki jugoslovanskih filmskih podjetij o koprodukciji za snemanje barvnega *cinemascope* filma o sarajevski tragediji, ki bi obravnaval tematiko sarajevskega atentata leta 1914. Nocoj sta oba odpotovala v Sarajevo.

Danes je odpotovala v Bruselj delegacija SZDLJ ki bo pet dni gost belgijske socialistične stranke. Delegacija, ki jo vodi dr. Vladimir Bakarič, bo z zastopniki belgijske socialistične stranke izmenjala poglede o aktualnih vprašanjih mednarodnega delavskega gibanja. V Bruslju se bo delegaciji pridružil tudi Koča Popovič.

B. B.

—«—

Razgovori Popović-Spaak

BRUSELJ, 6. — Danes zjutraj so se v Brislju začeli uradni razgovori med Kočo Popovićem in Spaakom. Med razgovori sta zunanja ministra in njuni sodelavci izmenjali misli o najaktualnejših vprašanjih in o možnosti razvoja medsebojnih odnosov. Ta izmenjava misli, kakor je poudaril belgijski zunanji minister Spaak, je samo nadaljevanje uvedene prakse v odnosih med vladama Jugoslavije in Belgije. Spaak je dalje poudaril, da je bil razgovor s Popovićem zelo koristen, ker ga je Popović seznanil s svojimi pogledi na svetovni položaj

Koča Popović pa je poudaril tudi koristnost razgovorov. Zastopnik belgijskega zunanjega ministrstva veleposlanik Fense je izjavil novinarjem, da je Spaak med razgovori med drugim objasnil splošne poteze načrta o integraciji Zahodne Evrope, medtem ko je Koča Popović prikazal stališče jugoslovanske vlade o mednarodnem položaju. Poleg tega sta se ministra temeljito razgovarjala o gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Popoldne je Popoviča sprejel belgijski kralj Baudouin in se z njim razgovarjal 45 minut. Zatem je Popović obiskal predsednika skupščine in senata. Po popoldanskih razgovorih s Spaakom se je Popović sestal s člani belgijsko-jugoslovanske skupine za medparlamentarno sodelovanje.

Belgijsko časopisje posveča veliko pozornost bivanju Koče Popoviča v Belgiji. Socialistični list «Peuple» ugotavlja v uvodniku, da je obisk Koče Popoviča pomemben, ker je Popović prišel v Belgijo neposredno po svojem govoru v zvezni skupščini, v katerem je prikazal stališče Jugoslavije o mednarodnih dogodkih. List poudarja, da so splošne poteze jugoslovanske zunanje politike dobro znane. Med njimi izvenblokovska politika, ker je «neodvisnost težko vskladiti s priključitvijo enemu izmed nasprotujočih si vojaških blokov». Jugoslavija vodi neodvisno politiko, čeprav to od nje zahteva velike gospodarske žrtve. Toda za razliko od Švice, poudarja «Peuple», vodi Jugoslavija aktivno mednarodno politiko.

Glasilo belgijske komunistične stranke «Le drapeau rouge» ugotavlja v zvezi z obiskom Popoviča, da jugoslovanski narodi zaslužijo tople simpatije belgijskih delavcev, kajti Jugoslavija je hrabro začela graditi socializem in to v težkih pogojih. Z isto upornostjo kakor proti Hitlerjevim osvajalcem vodi danes Jugoslavija borbo za mir in miroljubno koeksistenco med narodi.

—«—

Prvi rezultati volitev na Irskem

DUBLIN, 7. — Ob 24. uri po srednjeevropskem času so bili rezultati splošnih parlamentarnih volitev na Irskem taki:

Fianna Fail (stranka De Valere) 46 sedežev, Fine Gael (stranka Johna Costella) 21, laburisti 6, kmetje 1, republikanci 1, Sinn Fein 2, neodvisni 4.

Zbornico sestavlja 147 poslancev in so bili torej ob tej uri še neznani rezultati za 66 sedežev.

Danes važno zasedanje vodstva PSDI

Ali bo Matteotti izzval krizo vlade ali pa se bo zopet uklonil Saragatu?

Tajnik PSDI je očitno nezadovoljen s sedanjim položajem v stranki in namerava zahtevati določene spremembe, od katerih je odvisno, ali bo še naprej ostal tajnik stranke - Socialisti bodo v poslanski zbornici postavili predlog proti imenovanju Tognija za ministra

(Od našega dopisnika)

RIM, 6. — Jutri dopoldne ob deseti uri se bo sestalo vodstvo PSDI. Kolikor se ve, bo Matteo Matteotti natančneje določil svoje stališče o vprašanju agrarnih pogodb, o dodelitvi ministrskega resora za državne udeležbe, o sodelovanju PSDI v vladi in o sklicanju socialdemokratskega kongresa.

Vendar se zdi, da bo jutrišnja seja vodstva PSDI mnogo bolj pomembna kot bi se moglo soditi zgolj iz tega kratkega obvestila. Razni glasovi o sporu med Matteottijem in Saragatom niso bili samo kake domneve, temveč kar otipljiva resnica, ki je danes že nihče več ne prikriva. Danes sta ta dva moža imela na Viminalu sestanek, ki je trajal dobro uro. Ko so novinarji po sestanku vprašali Matteottija ali je resnična vest nekega popoldnevnika, da bo odstopil kot tajnik PSDI, je Matteotti odgovoril na način, ki sicer tega ni potrdil, pa tudi prav nič zanikal. Dejal je: «Razpravljalo se bo na seji vodstva.» S tem je pač potrdil, da je vprašanje zares aktualno. Saragat pa je dejal, ko so mu postavili enako vprašanje: «Ne vem za namene Matteottija. Na vsak način pa menim, da bo vodstvo stranke zavrnilo njegovo ostavko, če bi jo predložil.» Seveda se to sliši precej pokroviteljsko, češ Matteotti naj kar bo tajnik stranke, samo pričen mora biti in lepo ubogati; ukazoval bom pa že jaz.

Res je, da Saragatu navadno uspe v vodstvu stranke prodreti tudi takrat, kadar je njegovo stališče nasprotno stališču tajnika stranke Matteottiju. Zato je logično, če namerava ta podati ostavko. Res je pa tudi, da gre v PSDI za krizo, ki se ne omejuje na dvoboj Saragat-Matteotti, temveč gre za cel kompleks vprašanj, ki vedno bolj pritiskajo na PSDI za take odgovore, ki bodo še vendar primerni za stranko, ki se hoče imenovati socialistična. Preč množicami stranke bi se pa dvoboj med socialdemokratskima prvakoma gotovo odločil v korist Matteottija.

Glede Saragata in njegove skupine so sedaj vsi dvomi izključeni. Čudna vloga, ki jo je igral v razvoju socialistične združitve, in to še tudi po beneškem kongresu, nadalje njegovo ravnanje po izstopu republikancev iz večinske koalicije ter končno tudi ob imenovanju Tognija za ministra — vse to je tega gospoda razgalilo popolnoma in osvetlilo njegove namene: ostati za vsako ceno v vladi, očlagati čim dlje izredni kongres stranke ter s tem odločitev o združitvi ter nastopiti pri prihodnjih volitvah z ločenima listama, PSDI posebej in PSI posebej.

Nekaj podobnega kot Nenniju pri volitvah centralnega komiteja se dogaja tudi Matteottiju v njegovi stranki. V PSDI so gotovo skupine, ki so za združitev s PSI in verjetno na bazi ta volja tudi prevladuje. Matteotti sam je eden izmed prvih privržencev združitve. Toda strankin gornji aparat ga je nekako izoliral in postavil v položaj, ki ne more biti v skladu z njegovim visokim mestom v stranki. Zato je sklenil, da zahteva, da se mu ugodi v nekaterih točkah, ki jih smatra za življenjsko važne za obnovitev stikov med obema socialističnima strankama in za premaknitev s sedanje mrtve točke.

Izvršni odbor PSDI je pozno zvečer zaključil zasedanje, ki so se ga udeležili člani Matteottijeve sredinske struje Tanassi, Santoro, Bucalossi, Giusejje Lupis, Ippolito, Righetti, Bacci in Cariglia ter ravnatelj glasila «Giustizia» Borgoni in tajnik mladinske zveze Manca. Matteotti je v svojem poročilu odločno zanikal, da bi Zagarija in Solarija napovedal svojo ostavko. (Sploh je že težko kontrolirati, kaj je res in kaj ni res. Novinarji so namreč vprašali Matteottija, ali potrdi vesti, po katerih naj bi v razgovoru z Zagarijem in Solarijem včeraj zvečer napovedal, da misli podati ostavko. Matteotti je s tem, ko je odgovoril, da je vse odvisno od jutrišnje seje vodstva, pravzaprav te vesti do neke mere potrdil. Dejal je, da je za ta sestanek pripravil poročilo, ki bo direktna kritika sedanjega položaja. Kritika se nanaša zlasti na imenovanje Tognija, ki je bilo sklenjeno brez obvestila organom stranke. Gre torej za pasivno zadržanje vladne delegacije PSDI tako v primeru Tognija kot v primeru agrarnih pogodb. Matteotti namerava na seji postaviti svoje pogoje; če ne bodo izpolnjeni, bo odstopil.) Toda tudi Matteottijevo «odločno zanikanje» se nanaša brškone bolj na obliko kot na vsebino. Lahko bo že res, da v svojem razgovoru ni naravnost napovedal svoje demisije, zelo verjetno pa je nakazal to možnost pod določenimi pogoji. To je namreč dejal tudi na nocojšnji seji, kolikor se je dalo izvedeti. Navzoči so mu prigovarjali, naj ostane na svojem mestu ter mu izražali svojo solidarnost. Soglašali pa so z njim glede poročila, ki ga namerava jutri podati. O poročilu se bo razvila široka diskusija. Kar pa zadeva ostavko, vlada prepričanje, da jo bo vodstvo soglasno odklonilo in Matteottiju potem res ne bo preostalo drugega kot ostati na svojem mestu.

Kriza v PSDI pa ni brez posledic tudi izven stranke. Tako bi moral danes novi minister Togni priseči, pa je bila prisega odložena. Matteotti, ki je bil danes pri Segniju, je tudi protestiral zaradi načina imenovanja novega ministra. Segni je očitno sklenil, da ne bo preveč hitel ter bo raje počakal, kaj se bodo jutri zmenili v vodstvu PSDI. Seveda je skoraj neverjetno, da bi KD pristala na to, da se imenovanje Tognija prekliče. Če bi torej Matteotti to vztrajno zahteval, bi to pomenilo prav toliko kot zahtevati, da PSDI izstopi iz vlade.

Glede Tognija je sedaj še član glavnega odbora KD Galloni zanikal vesti levičarskih listov, da se je izražal nepovoljno ob imenovanju Tognija za ministra ter da je zahteval debato o tem v glavnem odboru. Rekel je, da o osebi kakega ministra, ki je poklican, da na svojem mestu predstavlja in tolmači smernice KD in vlade ne pa svoje, noben demokristjan nima pravice postavljati a priori pridržke, porojene iz predsodkov kake struje.

Danes so socialisti sklenili, da predlože v poslanski zbornici svoj predlog proti imenovanju Tognija za ministra. To bodo storili, brž ko bo vlada sporočila imenovanje novega ministra. Na zahtevo se lahko o tem predlogu glasuje tajno.

Na Montecitoriu se je danes sestal tudi odbor parlamentarne skupine KPI. Razpravljal je o imenovanju Tognija za ministra za državne udeležbe. To imenovanje je nova, huda potrditev, da je vlada krenila na desno in na reakcionarno pot, po kateri že hodi na področju agrarne politike v vprašanju stanega upravičenega razloga. Komunisti bodo pri predsedstvu poslanske zbornice zahtevali debato o Tognijevem imenovanju.

Segni je imel kot po navadi vrsto razgovorov, od katerih so bili nekateri zgolj poslovni nekateri pa tudi politični. Tako je ze dopoldne sprejel somalsko delegacijo, ki je bila sprejeta tudi pri zunanjem ministru Martinu. Delegacija se vraca z zasedanja OZN. Z ministroma Vigorellijem in Medicijem je razpravljal o vprašanju poldržavnih uslužbencev. Tega razgovora sta se udeležila tudi podtajnika Delle Fave in Mott. Govorili so najprej na splošno o vprašanjih, ki zadevajo poldrzavne uslužbence in pri tem o poenotenju plač.

Zvečer pa je Segni v navzočnosti ministra Zolija sprejel ministra za delo Vigorellija. V poldrugournem razgovoru je Vigorelli orisal zakonski načrt za preureditev obveznega zavarovanja za starostno invalidnost ter za neobvezno zavarovanje. A. P.

—«—

RIM, 6. — Predsednik republike je sprejel na poslovilni obisk veleposlanika SZ Aleksandra Bogomolova.

—«—

RIM, 6. — Sindikalno zborovanje za Jug in otoke, ki ga sklicuje CGIL, bo v Neaplju 29. in 30. marca in zaključilo se bo v nedeljo 31. marca z javnim zborovanjem. Poslanec Lizzadri bo imel uvodno poročilo, zaključke bo pa napravil Di Vittorio.

Lloyd poudarja veljavnost izjave treh o Palestini

Podpora «Eisenhowerjevi doktrini» - V pričakovanju pariških razgovorov med Mac Millanom in Molletom

LONDON, 6. — Britanski zunanji minister Selwyn Lloyd je danes v spodnji zbornici izjavil, da je britanska vlada mnenja, da je tristranska izjava iz leta 1950 o Srednjem vzhodu še vedno v veljavi «v primeru napada na Izrael». Dodal je, da je britanska vlada naklonjena «Eisenhowerjevi doktrini».

V imenu laburistov je Bevan vprašal, ali bi bila Velika Britanija avtomatično vpletena v primeru, da bi predsednik Eisenhower sklenil, da je določena država bila ogrožena, ali da je bila žrtev napadalnega dejanja druge države, «ki je pod nadzorstvom mednarodnega komunizma». Lloyd je odgovoril, da Velika Britanija ne bi bila avtomatično vpletena. Dodal pa je, da bi odločala od primera do primera, v kakšni meri bi se čutila obvezano. Pripomnil je še, da «odpor proti komunističnemu napadu na Srednjem vzhodu prav tako zaskrbija Anglijo kakor Ameriko».

Na druga vprašanja opozicije je zunanji minister izjavil, da ne more točno predvidevati dneva ponovne otvoritve Sueškega prekopa in tudi ne obnovitve razgovorov OZN s tem v zvezi. Lloyd je dalje izjavil, da je britanska vlada naklonjena ustanovitvi stalne policijske sile OZN.

Medtem pa se z zanimanjem pričakuje začetek razgovorov Mac Millana in zunanjega ministra Selwyna Lloyda z Molletom in Pineaujem, ki se bodo začeli v soboto v Parizu.

Opazovalci poudarjajo, da bo glavni predmet razgovorov politika do ZDA. Mollet bo britanskim državnikom poročal o svojih razgovorih v Washingtonu.

Poleg tega poudarjajo v političnih krogih, da bo med glavnimi vprašanji, ki jih bodo obravnavali, sueško vprašanje v okviru «Eisenhowerjeve doktrine» za Srednji vzhod. Skušali bodo določiti skupno stališče s tem v zvezi.

Pri tem se omenja, da se je indijski poslanik Krišna Menon razgovarjal v Kairu z Naserjem in mu obrazložil sedanje stališče Velike Britanije. O svojih razgovorih v Parizu bo nato Mac Millan poročal Eisenhowerju na Bermudih.

Poleg tega bodo štirje državniki govorili o sodelovanju pri oboroževanju, glede katerega sta se sporazumela obrambna ministra Velike Britanije in Francije. Znano pa je, da Francija nasprotuje zmanjšanju števila angleških vojakov v Zahodni Nemčiji. Končno bodo v Parizu govorili tudi o morebitnem sestanku s sovjetskimi predstavniki na visoki ravni.

Medtem v Londonu uradno javljajo, da so že določene vse podrobnosti Mac Millanovega potovanja na Bermude. Britanska delegacija bo odpotovala iz Londona 19. marca zvečer in bo naslednje jutro prišla na Bermuče. Razgovori z ameriškim predsednikom bodo od četrtka 21. marca do nedelje 24. marca. Po razgovorih se bo Eisenhower vrnil v Washington. 25. marca bo prišel kanadski ministrski predsednik Saint Laurent, s katerim se bodo britanski delegati razgovarjali do 26. marca.

—«—

Pijade pri S. Lloydu

LONDON, 6. — Predsednik zvezne skupščine FLRJ Moša Pijade in član zveznega izvršnega sveta Osman Karabegović sta danes v spremstvu jugoslovanskega veleposlanika Vejvode obiskala britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloyda, s katerim sta se več časa razgovarjala o vprašanjih medsebojnih odnosov in o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Nocoj je jugoslovanski veleposlanik v Londonu priredil svečan sprejem na čast delegaciji.

Danes pred Varnostnim svetom sprejem države Ghane v OZN

Svečana seja parlamenta nove države - Oster napad indijske revije na kraljico Elizabeto v zvezi z obiskom na Portugalskem

NEW YORK, 6. — Na zahtevo Velike Britanije in Avstralije se bo Varnostni svet OZN sestal jutri ob 11. uri po krajevnem času, da razpravlja o kandidaturi za sprejem nove afriške države Ghane v OZN.

Medtem je v Accri Kentska vojvodinja danes zjutraj v imenu kraljice Elizabete odprla prvo zasedanje parlamenta nove države in prebrala pismo kraljice. V svojem pismu pravi kraljica med drugim, da bo angleška vlada «takoj ko bo mogoče, zahtevala sprejem države Ghana v OZN».

V svečano okrašeno dvorano parlamenta sta prva prišla ministrski predsednik Nkrumah in voditelj opozicije Busia, ki so ju navzoči burno pozdravili. Za Kentsko vojvodinjo je govoril ministrski predsednik Nkrumah, ki je med drugim poudaril, da je država Ghana sedaj, ko je popolnoma suverena in neodvisna, ponosna, da je prvo afriško ozemlje, ki je postalo svobodno in bilo sprejeto v Commonwealth. Voditelj opozicije Busia se je pridružil izjavam predsednika vlade.

Iz Washingtona pa javljajo, da je ameriški državni departma včeraj uradno sporočil, da ZDA priznavajo novo afriško državo Ghana.

Predsednik britanske vlade Mac Millan je nocoj po radiu pozdravil rojstvo nove države. Med drugim je izjavil, da je Ghana na lastno pobudo sklenila zahtevati sprejem v Commonwealth in «poudarila zvestobo do kraljice, ki je simbol Commonwealtha».

Vendar pa kažejo v Londonu negodovanje v zvezi z otvoritvenim govorom predsednika vlade Nkrumaha, ker ni preveč omenjal Commonwealtha in tudi zato, ker je poučaril, da bo nova država vodila neodvisno politiko in gojila prijateljstvo do vseh afriških držav.

Prav tako je v Londonu zbudil mnogo hrupa članek, ki ga je objavila revija indijske kongresne stranke «Economic Review», ki ostro kritizira obisk kraljice Elizabete na Portugalskem. Indijski list obsoja britanski in portugalski imperializem in dodaja: «Obisk je značilen, ker so vsi ti «civilizatorji» pred končnim izginotjem. Ti ptiči, ki imajo isto perje, so se zbrali pred svojo obsodbo. Toda naj napravijo, kar hočejo, njih konec je blizu. To je sodba zgodovine.» List pravi zatem, da «zahajajoča slava kraljice Elizabete gre naglo od zenita proti nadiru» zaradi «prokletstva milijonov in milijonov ljudi, ki so jih britanski imperialisti strli, zatirali in vodili v smrt.» «Njeno veličanstvo, zaključuje list, obžaluje, da je svet nezmožen ceniti obešanje grških patriotov na Cipru in pokole, ki jih vršijo Portugalci v Goi.»

Zaradi tega članka je danes vršilec dolžnosti angleškega visokega komisarja v Novem Delhiju protestiral pri indijskem zunanjem ministru. Predstavniki kongresne stranke in sam Nehru pa so izrekli obžalovanje nad tonom tega članka

—«—

Aretacije in procesi na Madžarskem

BUDIMPESTA, 6. — Madžarski pisatelj in dramaturg Joszef Gali se zagovarjal pred sodiščem skupaj s skupino obtožencev, ki naj bi bili izdajali tajni časopis «Mi živimo». Med drugim je povedal, da je za deportacije v ZSSR izvedel od mladincev, ki so bili zaprti v železniških vagonih vlaka, ki je bil namenjen v ZSSR in tudi v bolnišnici, v kateri se sedaj zdravi, kajti med bolniki je več oseb, ki so se vrnile iz Sovjetske zveze, kamor so jih deportirali. Dejal je, da je bil

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 9,7, najnižja 7,2, zračni tlak 1012,3, vlaga 75-odstotna, temperatura morja 8,2.
Vreme danes: Pretežno oblačno vreme, možnost padavin. Temperatura brez bistvenih sprememb.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 7. marca Tomaž, Istok
Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 17.59. Dolžina dneva 11.26. Luna vzide ob 9.00 in zatone ob 24.00.
Jutri, PETEK, 8. marca Janez, Božena

Tramvaje še vedno nadomeščajo avtobusi zasebnih podjetij

Včeraj tretji dan stavke uslužbencev podjetja Acegat

Socialdemokratska predstavnika zapustila včerajšnjo opoldansko zasedanje upravne komisije Acegata

Stavka uslužbencev mestnega podjetja ACEGAT se je nadaljevala tudi včeraj ves dan. Tramvaji, avtobusi in trolejbusi niso vozili, ravnateljstvo pa je pozivalo prebivalstvo po radiu, naj omeji zlasti potrošnjo plina ter naj ga uporablja samo v določenih urah zjutraj, opoldne in zvečer. Vprašanje pa je, koliko časa bodo lahko redno dobavljali plin, vodo in električni tok, ker utegne priti do okvar. Namesto vozil ACEGAT je krožilo po raznih običajnih progah okrog 30 avtobusov zasebnih prevoznih podjetij, kar pa še zdaleč ni moglo nadomestiti rednega tramvajskega in trolejbusnega prometa.

Do snoči tudi še nič ni kazalo, da se bo stavka prenehala, ker vztraja upravna komisija na svojem odklonilnem stališču. Včeraj se je ta komisija najprej sestala opoldne. Prvi sestanek pa sta kmalu zapustila socialdemokratska predstavnika Weber in inž. Sinigaglia, ki se ne strinjata z ostalimi člani komisije. Sinigaglia, ki je predsednik komisije, in Weber namreč zagovarjata stališče, da je treba takoj pričeti pogajanja s sindikati za rešitev spora, demokrščanski in republikanski predstavniki v komisiji pa pogajanja zavračajo.

Zdi se, da so se zaradi tega odnosi med predstavniki obeh strank precej zaostrili in da je prišlo tudi do prerekanj. Upravna komisija ACEGAT se je zvečer zopet sestala toda v odsotnosti socialdemokratskih predstavnikov. Do okrog polnoči pa se še ni zvedelo, kakšno stališče je zavzela. Hkrati pa so se sevstala tudi vodstva socialdemokratov demokristjanov in republikancev, ki so razpravljali o sindikalnem sporu in o splošnem položaju v ACEGAT. Pri tem torej ne gre le za zahteve uslužbencev, marveč za sestavo nove upravne komisije, za proračun, nove poviške tarif itd. Nasprotja glede teh vprašanj pa utegnejo imeti resnejše posledice za sodelovanje sedanje koalicije v občinskem odboru sploh. Zato je razumljiva vsa ta razgibanost okrog vprašanja ACEGAT, ki je nekak preizkusni kamen za bodoči obstoj sedanjega občinskega odbora.

Pozno zvečer se je izvedelo, da bodo člani upravne komisije Acegata, razen seveda obeh socialdemokratov, ki sta zapustila sejo, obiskali baje že v jutranjih urah župana in ga obvestila o stališču, ki ga zastopajo do perečih vprašanj občinskega podjetja.

—«»—

Odpovedan sestanek poslancev KD s Fanfanijem

Predsedstvo tržaške pokrajine je poslalo vsem poslancem in senatorjem tekst resolucije o deželni upravi, katero je tržaški pokrajinski svet soglasno sprejel na svojem zadnjem izrednem zasedanju.

V zvezi z vprašanjem deželne uprave sporočajo iz Rima, da ni prišlo do napovedanega sestanka poslancev KD, ki bi moral biti včeraj in na katerem bi moral biti prisoten tudi generalni tajnik KD Fanfani. Do tega sestanka ni prišlo zaradi protesta tržaških predstavnikov KD, saj Trst nima svojih poslancev in bi torej bili na tem sestanku prisotni samo parlamentarci iz Gorice in Vidma.

—«»—

Rotacijski fond tudi za Gradež

Včeraj so obiskali pod vodstvom predsednika prof. Martinellija člani komisije za rotacijski fond Gradež, kjer jih je sprejel tamkajšnji župan. Člani komisije so proučili možnosti razvoja tega področja, pri čemer pride v poštev predvsem turistična dejavnost. Poleg tega pa so tudi proučili možnosti izdaje posojila za gradnjo velikega industrijskega podjetja, ki bo izdelovalo konserve.

—«»—

Tržaški spediterji o evropskem trgu

Danes se bodo sestali tržaški spediterji, ki bodo proučili razna vprašanja, ki zavirajo razvoj prometa skozi tržaško pristanišče. Poleg tega bodo tudi proučili položaj, ki bo nastal z ustanovitvijo skupnega evropskega trga. V tej zvezi bodo tržaški spediterji razpravljali o dejstvu, da predvideva zaključni dokument o ustanovitvi skupnega evropskega trga posebne ugodnosti za severna pristanišča, katere ne bo užival Trst niti ostala italijanska pristanišča.

—«»—

50. zasedanje Združenja geometrov

Včeraj popoldne so svečano otvorili 50. zasedanje italijanskega Združenja geometrov. Na zasedanju so imeli obširnejše referate pozno v noč priznani italijanski strokovnjaki. Že dopoldne pa sta se sestali dve podkomisiji, ki sta pripravili zasedanje.

—«»—

Nadaljevanje stavke v zavarovalnih ustanovah

Tudi včeraj se je nadaljevala stavka uslužbencev poldržavnih zavarovalnih ustanov INAM, INPS, INAIL, ENPAS in INADEL. Kot prejšnje dni, so bile tudi včeraj vse ambulante in uradi teh ustanov zaprti. Stavka v vseh teh ustanovah se nadaljuje še danes in jutri, uslužbenci INPS pa bodo stavkali tudi v soboto. Kot smo že pisali, stavkajo uslužbenci proti vladnemu zakonskemu načrtu, po katerem bi sčasoma izgubili pravico do višje plače kakor državni uslužbenci, ki pa imajo zato razne druge ugodnosti.

—«»—

Obmejni promet v februarju

Na osnovi podatkov vladnega generalnega komisariata je pretekli mesec potovalo z rednimi prevoznimi sredstvi, ki vzdržujejo promet med italijanskim in jugoslovanskim obmejnim področjem, skupaj 35.574 oseb.

Z italijanskimi avtobusi je potovalo 8.759 oseb, s parniki pa 3.987 potnikov, medtem ko se je jugoslovanskih avtobusov poslužilo 11.877, parnikov pa 10.951 potnikov. Skupno je torej z italijanskimi prevoznimi sredstvi potovalo 12.746, z jugoslovanskimi pa 22.828 potnikov.

NEODVISNA SOCIALISTIČNA ZVEZA
ŽENSKA SEKCIJA - TRST

vabi
vse demokratične žene na

proslavo mednarodnega praznika žena

ki bo v nedeljo 10. marca ob 16. uri na stadionu «Prvi maj», Vrdelska c. 7
Pri kulturnem programu sodelujejo:

ŽENSKI KVARTET «Večernica» s slovenskimi in dalmatinskimi narodnimi.

ŽENSKI PEVSKI ZBOR «I. Cankar» s slovenskimi narodnimi.

GOJENCI BALETNE SOLE pri SNG s klasičnimi plesi.

FOLKLORNA SKUPINA iz Brega bo izvajala hrvatske narodne plese.

GOJENCI GLASBENE MATICE, ki bodo nastopili s solo točkami na klavir, violino in harmoniko.

16. t. m. slavnostna otvoritev

Otvoritvi nove tržnice na debelo bo prisostvoval minister Colombo

Nova tržnica, ki je bila zgrajena po sodobnih načelih arhitekture, je veljala okrog 300 milijonov lir

Na Obrežju Ottaviano Augusto je bila zgrajena nova tržnica za prodajo sadja in zelenjave na debelo. Tržnico je zgradila tržaška občina. Dela, ki so se začela leta 1955, so že končana. Kljub temu pa je še niso odprli, čeprav so že večkrat sporočili dan otvoritve. Toda vedno je bila otvoritev v zadnjem «trenutku» odložena zaradi «tehničnih» vzrokov ali pa zaradi odsotnosti župana oziroma odpovedi udeležbe na otvoritvi kakega ministra. Menimo, da to zavlačevanje otvoritve tržnice ni resno in obenem povzroča trgovcem s sadjem in zelenjavo velike težave in večje stroške, kar vpliva na podražitev tako važnih prehrambenih pridelkov.

Včeraj pa je tržaški župan dobil brzojavko iz Rima, v kateri mu minister za kmetijstvo Colombo sporoča, da bo prišel v Trst 16. t.m. na otvoritev nove tržnice za sadje in zelenjavo na debelo. Na osnovi tega sporočila o udeležbi ministra za kmetijstvo na slavnostni otvoritvi so mestne oblasti takoj začele s pripravami za uradno otvoritveno ceremonijo.

Površina nove tržnice, ki je sodobno zgrajena, meri skupno okrog 18.000 kv. metrov, od katerih je 12.000 kv. metrov pokritih prostorov in je stala okrog 300 milijonov lir.

Glavna dvorana je dolga 143.50 m in široka 20 metrov. Vzdolž osrednjega hodnika so štiri skupine prodajnih mest, ki so ločene od ostalih dveh skupin z dvema hodnikoma, ki sta široka vsak po 6.20 m. Ta dva hodnika omogočata kretanje vozil v notranjosti velike dvorane.

Skupno je bilo zgrajenih 54 skladišč. Vsako skladišče ima dve fasadi, in sicer eno v notranjosti dvorane za razstavljanje blaga, drugo pa na zunanji strani, kjer je tudi postavljen železniški tir za neposredno nakladanje in razkladanje blaga. V notranjosti velike dvorane so bile urejene štiri skupine prodajnih mest za skupno 120 mest. V tržnici je bil urejen tudi ustrezen prostor za parkiranje avtomobilov z zmogljivostjo od 150 do 200 vozil. Postavljeni so bili tudi železniški tiri, da se omogoči prevoz blaga na tržnico z železniškimi vozovi. Poleg tega pa je bila nameščena tudi velika tehtnica za tehtanje vagonskih in kamionskih tovorov.

Pokriti prostori tržnice so opremljeni z moderno ogrevalno napravo za vse urade, razne usluge, prhe, stanovanje vratarja in bar. V vseh pokritih in zaprtih prostorih pa so bile nameščene električne naprave za prezračevanje. Poleg tega pa je tržnica opremljena tudi s široko mrežo zvočnikov. Oddajna naprava pa je nameščena v ravnateljevem uradu. Na raznih mestih so nameščene električne ure.

Kot torej vidimo, gre za sodobno zgrajene naprave, ki bodo morale služiti čim boljši organizaciji prodaje sadja in zelenjave na debelo. Občinska uprava pa je že pripravila nov pravilnik, ki bo urejeval prodajo blaga in celotno življenje v tržnici. Sedaj ne preostaja drugega, kot da tržnico odprejo, da bo lahko služila svojemu namenu.

—«»—

Včeraj popoldne 3 m pod morsko gladino

Potapljač odkril truplo švedskega pomorščaka

Neki potapljač se je včeraj popoldne spustil pod morsko gladino nedaleč od pomola V novega pristanišča z namenom, da potegne z dna kopenskega starega železa. Sreči dela pa je mož opazil kake 3 metre pod gladino plavajoče truplo mrtvega mladeniča in to ga je prisililo, da se je dal potegniti na suho, kjer je o zadevi obvestil policijske organe. Poleg slednjih so prišli na mesto z motornim čolnom tudi gasilci, ki so s pomočjo potapljača in po enournem delu potegnili mrtveca na obalo. Tu so ga po pregledu zdravnika, ki je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi utopitve okoli 40 do 45 ur prej odkritjem, identificirali za 19-letnega švedskega državljana Stena Anderssona, ki je bil zaposlen kot mornar na parniku «Gdynia», ki je zasidran pri skladišču št. 62 novega pristanišča.

Po dosedanjih ugotovitvah so policijski organi mnenja, da je mladenič med delom na parniku padel s krova in utonil. Preiskava se nadaljuje, da ugotovijo točne vzroke nesreče, ki je zadela mladega švedskega pomorščaka.

—«»—

Sestanek občinske komisije za pomorstvo

Vprašanje konvencij med državo in družbami PIN

Včeraj ob 12. uri se je sestala na županstvu komisija občinskega sveta, ki se ukvarja z vprašanjem tržaškega pomorstva. Na sestanku je komisija proučila prvi člen vladnega zakonskega osnutka, ki se nanaša na urejetev konvencij med državo in pomorskimi družbami PIN.

Člani komisije so ugotovili, da predstavlja prvi člen omenjenega zakonskega osnutka veliko nevarnost za tržaško pomorstvo, ker ne upošteva potreb tržaškega pristanišča in pomorskih prog, ki bi jih morali obnoviti ali ustanoviti, da bi omogočili Trstu razvoj in povečanje pristaniškega prometa z zalednimi državami. Obenem pa so ugotovili, da bi bilo treba predlagati toliko amandmajev, ki bi skoraj popolnoma spremenili zakonski osnutek.

Komisija bo v ta namen predlagala vladi, da je treba očvzeti ministru za pomorstvo večji del pooblastil, ki mu jih daje zakon o pooblastilih. Na osnovi tega zakona ima minister med drugim tudi možnost, da sam določa vmesna postajališča ladij na posameznih progah. Zato bo komisija predlagala, naj se parlament ukvarja z vsemi važnejšimi vprašanji upravljanja podržavljenih pomorskih prog.

—«»—

Prometne nezgode

Pust ni prinesel sreče 18-letnemu Guidu Nebbiju iz Ul. della Pietà in njegovemu 19-letnemu prijatelju Giovanniju Ragaciouju iz Ul. Nordio, ki sta se v torek vozila s skuterjem po mestu in se zabavala ob pogledu na pustne šeme. Po eni uri ponoči, to je že v sredo, sta se hotela vrniti domov, a v Ul. Koštalunga je Nebbi, ki je šofiral vozilo, izgubil oblast nad skuterjem in tako sta se mladeniča nepričakovano znašla na tleh.

Ker sta se pošteno potolkla, sta se morala zateči v bolnišnico, kjer so oba zaradi zloma stegnenice in drugih poškodb pridržali s prognozo okrevanja v 60 ali 80 dneh na ortopedskem oddelku. Po skupnem veseljačenju torej, tudi skupno trpljenje.

Do čudne nezgode je prišlo tudi v notranjosti čistilnice olj «Aquila», kjer sta se 46-letni Francesco Giorgi iz Ul. delle Cave in 40-letni Josip Hočevar iz Doline vozila z jeepom. Nepričakovano pa sta moža trčila ob neki steber in tako so ju morali odpeljati v bolnišnico.

Giorgija so zaradi globoke rane na čelu sprejeli s prognozo okrevanja v 7 ali 9 dneh na II. kirurškem oddelku, medtem ko so morali Kočevarja, ki so mu ugotovili zlom nadlahtnice desne roke, poslati na ortopedski oddelek, kjer so ga tudi pridržali. Če ne bo komplikacij, bo slednji okreval v 30 ali v najslabšem primeru v 40 dneh.

Zvečer malo pred 19. uro pa se je pripetila prometna nezgoda tudi v Ul. Flavia, in sicer nedaleč od kina Lumiere. Ob tisti uri se je namreč 63-letni Ivan Kartelj iz Boljunca št. 176 vozil s svojo vespo proti domu, ko je kakih dve sto metrov od kina trčil v 46-letnega uradnika Germana Beaca iz Industrijske ulice, ki je tedaj hotel prekoračiti cesto. Tako Beaco kot Kartelj sta padla na tla in medtem ko so očividci priskočili uradniku na pomoč, se je Kartelj dvignil in se odpeljal dalje.

Beaca so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi majhne rane na desni nogi in predvsem zaradi verjetnega zloma gležnja pridržali s prognozo okrevanja v 20 do 30 dneh na ortopedskem oddelku.

Niti uro kasneje pa je moralo osebje Rdečega križa oditi z rešilnim avtom v Boljunec po Kartelja, ki jih je telefonsko naprosil, da bi prišli ponj: mož je namreč doma spoznal, da se je pri padcu tudi on poškodoval in ker ni bilo druge rešitve, se je odpravil v bolnišnico. Tu pa so mu samo nudili potrebno pomoč in čeprav ima mož verjetno zlomljeni dve rebri, so ga odslovili s priporočilom zdravljenja v domači oskrbi in mu naročili, da 10 ali celo 15 dni počiva.

GLEDALIŠČA

VERDI

Danes ob 21. uri premiera dramske sezone z J. Chodorovim in J. Fieldsovim «Valčkom obletnice».

V nedeljo ob 11. uri prvi od petih nedeljskih koncertov Tržaškega filharmoničnega orkestra. Dirigent Antonio Brainovich, violinist Dino Ivicevic.

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA

priredi
v soboto 9. marca t. l. ob 21. uri v Avditoriju

KONCERT KOMORNE GLASBE

sodelujejo:
godalni kvartet Sancin, klavir Mirca Sancin.

Vstopnice: Ul. Machiavelli 22/II., tel. 3-62-75

Folklorna skupina "BREG"

nastopi 9. marca t. l. v dvorani v **BORŠTU**

Na sporedu so novi plesi, krajša burka, recitacije in petje; nastopajo otroci in mladina iz Ricmanj in Boršta. Sodeluje pevski zbor «Valentin Vodnik» iz Doline.

Prireditev spada v okvir PROSLAVE 8. MARCA, PRAZNIKA ŽENA.

IZLETI

Planinski izlet v Planico. Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi planinski izlet v Planico ob priliki mednarodnih smučarskih poletov na veliki, 120-metrski skakalnici v Planici, dne 10. marca t. l., z avtobusom skozi Trbiž in čez blok v Beli peči (Fusine - Laghi) - Rateče. Vpisovanje in pojasnila v društvenih prostorih v Ul. R. Manna 29-II. vsak dan od 19. do 20. ure.

* * *

Odhod v nedeljo iz Ul. F. Severo ob 5. uri. Avtobus gre preko Opčin. Prosimo točnost.

RAZNA OBVESTILA

PLANINSKO-FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

Pred fotografsko razstavo SPD planinskih in tržaških pokrajinskih motivov, pozivamo planinske fotoamaterje, člane SPDT ali simpatizerje, da pripravijo povečave izbranih slik v formatu 24x30 predložene na kartonu pod steklom. Sprejmejo se največ tri slike od udeleženca, najkasneje do 15. marca v Ulici Roma 15-I.

—«»—

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 6. marca t. l. se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo je 12 oseb, porok pa je bilo 7.

POROČILI SO SE: uradnik Giorgio Bratos in uradnica Maria Graziella Buzzoni, kmet Romualdo Rodella in gospodinja Maria Grizonich, uradnik Osvaldo Ventrella in uradnica Nives De Ros, mehanik Franco Angelotti in gospodinja Maria Rigutto, trgovec Attilio Cittar in frizerka Mirella Ugotti, šofer-mehanik Bruno Turch in gospodinja Stella Bertocchi, delavec kemije Danilo Coselli in frizerka Neda Oblak.

UMRLI SO: 81-letna Bianca Fosco vd. Rismondo, 70-letna Adele Jara vd. Tedeschini, 74-letna Orsolina Cermel por. Draschler, 66-letni Alberto Cruciat, 43-letni Antonio Reali, 45-letni Pietro Demarchi, 97-letna Francesca Miklavez vd. Crecich, 74-letni Giuseppe Ziani, 88-letna Francesca Stopar vd. Preiz-Oltramonti, 74-letna Maria Degrassi vd. Contesini, 82-letna Domenica Todaro vd. Alessio, 53-letni Francesco Fazarinz.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN (v marcu)

All'Alabarda, Istrska cesta 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Praxmarer, Trg Unità 4; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24.

RADIO

ČETRTEK, 7. marca 1957

TRST POSTAJA A

11.30 Lahki orkestri; 12.00 Alpinizem in smučarstvo; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Iz operetnega sveta; 13.30 Boito: Grški prizor iz opere «Mefistofela»; 13.50 Razne ritmične zasedbe; 17.30 Pesna čajanka; 18.00 Martucci: Klavirski koncert v b-molu; 18.35 Hindemith: Sonata za klarinet in klavir — Duo Gunzek-Lipovšek; 18.53 Orkester Stanley Black; 19.15 Sola in dom; 19.30 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.05 Lecuonovi motivi; 20.30 Saksofonist Srečko Dražil; 20.51 Jakov Gotovac: Simfonično kolo; 21.00 Dramatizirana zgodba — Ezio d'Errico: Mesto ponoči: «Mož iz davnine», 1. del; 22.00 Nove knjige in izdaje: «Ob novi slovenski slovnici»; 22.15 Verdi: Izvleček iz opere «Ernani»; 22.57 Slovenske ritmične popevke.

TRST I.

11.30 Rito Selvaggi: Laus perennis, ital. koncert za godalni orkester; 11.50 Operna glasba; 17.30 Glasba v Ameriki; 19.15 Igra napolitanski orkester; 20.00 Od Dunaja do Broadwaya; 21.05 Orkester Cergoli; 21.45 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Samomor s plinom

Ob 22. uri so pripeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice truplo pokojnega 51-letnega Giuseppa Monaca iz Ulice Schiapparelli, ki je umrl okoli 10. ure zjutraj zaradi zadušitve z gorilnim plinom. Mož je pustil pismo, v katerem je navedel vzroke, ki so ga prisilili, da je izvršil samomor.

KOPER

Poročila v slovenščini: 6.00, 7.00, 7.15, 13.30, 14.15, 15.00, 19.00, 22.00.
Poročila v italijanščini: 6.30, 12.30, 19.45, 23.00.
6.00-6.15 Spored iz Ljubljane; 6.15 Jutranja glasba; 7.00-7.15 Spored iz Ljubljane; 7.15 Glasba za dobro jutro; 11.00 Otroški kotiček; 13.45 Glasba po željah; 14.30 Lahka glasba; 15.10 Zabavna glasba; 15.25 Pojeta Dario in Darko iz Doline pri Trstu; 15.40-16.00 Spored iz Ljubljane; 16.00 Ritmi in popevke; 16.45 Igra orkester Percy Faith; 17.00 Miroslav Krleža; 17.20 Iz del jugoslovanskih skladateljev; 18.00-19.30 Spored iz Ljubljane; 19.30 Igra Edie Calvert na trombeto; 20.00-23.00 Spored iz Ljubljane.

SLOVENIJA

5.00 Pester glasbeni spored; 8.05 Iz Koroške v Belokrajino (pisan spored slovenskih narodnih pesmi); 8.30 Od Bacha do Ravela (spored drobnih orkestralnih skladb); 9.20 Od popevke do popevke; 10.10 Slavni pevci — priljubljene arije; 11.00 Pesmi za naše malčke; 11.15 Cicibanom: Leopold Suhadolčan: Sraka Kokodaka; Tetka Vsevedka; 11.30 Nikolaj Rimski-Korsakov: Zlati petelin, suita; 12.00 Lahek opoldanski spored; 12.40 G. Rossini: Tatinska straka, uvertura; C. M. Weber: Čarostrelec, uvertura; 13.15 Igra trio Dorka Skoberneta; 13.30 Popularne melodije iz orkestralne glasbe; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Utrinki iz literature: Iz pisem George Sandove; 16.00 60 minut z našimi solisti; 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku; 18.15 F. Cilea: Zaključni prizor iz opere «Adriana Lecuovreur»; 18.45 Poje moški pevski zbor «Grafika»; 19.20 Reportaža z mednarodnega tekmovanja v smučarskih poletih (prenos iz Planice); 20.00 Tedenski notranje-politični pregled; 20.10 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Pol ure z Lili Novy; 21.30 Domenico Scarlatti: Sonata v A-duru; 22.15 Po svetu jazza: Basisti jazza.

TELEVIZIJA

17.30 Spored za otroke; 20.30 Vesti; 21.00 Odmevi; 21.50 Igra orkester Carlo Savina; 23.10 Sintonija.

KINO

Excelsior, 15.30: «Paris Palace Hotel», C. Boyer, F. Arnoul in R. Russo. Eastmancolor.
Fenice, 15.30: «Lisbon», R. Milland, M. O'Hara. Romantična pustolovščina. Technicolor.
Nazionale, 15.30: «Zadnja noč ljubezni» z Marto Toren, Amedeom Nazzarijem in R. De Cordovo, Ferraniacolor.
Filodrammatico, 16.00: «Opoldanski... strah», J. Lewis, D. Martin in L. Nelson.
Grattacielo, 16.00: «Madamoiselle Pigalle», Brigitte Bardot, F. Arnoul, M. Aurel.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Supercinema, 16.00: «Ubogi, toda lepi» z Mariso Allasio.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Arcobaleno, 15.30: «Anastazija», Fox, Cinemascope. Ingrid Bergman, Yul Brynner in Helen Hayes.
Astra Rojan, 16.00: «Moja sestra Evelina», P. Leigh, J. Lemmon, zabavni cinemascope. Samo še danes. Jutri «Kralj in jazz».
Capitol, 15.30: «Žene in volovi...» («Moglie e buoi...»), Federica Ranchi, Valter Chiari, Gino Cervi, Nino Taranto.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Cristallo, 16.00: «Jesensko listje», J. Crawford.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Alabarda, 16.00: «Največja bikoborba». Cinemascope v barvah z Michelom Rayem. RKO film.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Ariston, 16.00: «Mister Robertson». Zabavni film o življenju na morju. Cinemascope v technicolorju. H. Fonda, J. Cagney, W. Powell in J. Lemmon.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Armonia, 15.00: «Vroča kri», Robert Mitchum. Sledi zabavni variete: «Ljubezen, nasprotja, poroka».
Aurora, 16.30: «Trapeza», G. Lollobrigida, B. Lancaster. Samo še danes.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Garibaldi. Zaprto.
Ideale, 16.00: «Policija trka na vrata», Cornell Wilde.
Impero, 16.30: «Kongres se zabava». Romantična zgodba na avstrijskem dvoru. Cinemascope.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Italia, 16.00: «Revizor». Danny Kaye.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
S. Marco, 16.00: «Žena za Joesa». Dramatična zgodba z življenja v cirkusu. D. Cilento in C. Barker.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Moderno, 16.00: «Pajkova mreža», Richard Widmark, Lauren Bacal, Charles Boyer. Cinemascope.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Savona, 16.00: «Ti si moja usoda», Doris Day in Frank Sinatra.
Viale, 16.00: «Velikani», Jean Gabin, po romanu G. Bayle: «Kri v nafti». Prvič v Trstu.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Viti, Veneto, 15.30: «999 Scotland Yard», David Knight.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Belvedere, 15.30: «Mesto ob robu». Metro film. S. Tracy in M. Rooney.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Marconi, 16.00: «Veter iz daljnih dežel». Cinemascope, technicolor. G. Ford, E. Borgnine in R. Steiger.
Massimo, 15.00: «Kralj potepuhov». Technicolor. Kathryn Grayson, Rita Moreno.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Novo cine, 16.00: «Ljudstvo morja», G. Grant.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».
Odeon, 16.00: «Moje življenje v tvojem» z Albo Arnovo, Pole Achille Togliani. Glasbeni film.
Radio, 16.00: «Mala beračica». Pretresljiv film s Herto Feiler in Paulom Klingerjem.
21.00: «Odnehaj ali nadaljuješ».

MALI OGLASI

MOTOGUZZI. Klasični proizvod, BREZ SOFERSKEGA DOVOLJENJA! Cardellino 73. Zigolo 98. Galletto 193. Ercolino 192. Motorni tricikel na bencin, nosilnost 350 s kabino in prestavo za vožnjo nazaj. LODOLA 175, novost 1957! RAZSTAVA: Cremascoli, Ul. F. Severo 18.
ISCEM SOBICO za eno osebo. Naslov na upravi lista.

SLIKE
ki jih je posnel Mario Magajna na raznih plesih in na otroškem rajanju v dvorani na stadionu «Prvi maj», so na ogled v Trzaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

Mesečno poročilo tržaške trgovinske zbornice

Konec januarja v Trstu 20.515 brezposelnih oseb

V prvem mesecu tekočega leta so tržaški davkoplačevalci plačali 915 milijonov lir davkov na kupčije - 1865 meničnih protestov

Včeraj je izdala tržaška trgovinska zbornica redno mesečno poročilo o gospodarskem položaju Trsta v januarju.

Industrija — Indeks industrijske proizvodnje, katerega računa direkcija za industrijo in trgovino generalnega vlačnega komisariata na osnovi mesečnega povprečja 1938—100, je padel od 167.7 doseženih v decembru na 157.7. Indeks industrijske proizvodnje se je znižal tudi v primerjavi s stanjem januarja 1956, saj je takrat znašal 179.3.

Proizvodnja jeklarske industrije je v januarju dosegla 10.289 ton litega železa, 6853 ton jekla in 3823 ton jeklenih plošč. V primerjavi s prejšnjim mesecem so proizvedli za 12.6 odst. več jekla, 23.8 odst. več jeklenih plošč in 10 odst. manj litega železa.

Trgovina na debelo — Zabeležili so šibke kupčije s posušenim mesom in svinjsko mastjo kot tudi z maslom. Normalne so bile prodaje živine za zakol in mesa. Sibke kupčije so zabeležili pri jajcih, vinu in sladkorju. Prav tako je še vedno malo aktiven trg s poprom in drugimi dišavami ter se opaža tudi manjše zanimanje za kavo zaradi pomanjkanja gotovine. Trg z lesom, in to tako notranji kot izvozni, je bil normalen ter cene lahno naraščajo. Sibek pa je bil trg z gradbenim materialom. V januarju se je obseg kupčij z železom in ostalimi kovinami znižal v primerjavi s preteklim mesecem.

Promet — Po morju so v januarju pripeljali in odpeljali iz Trsta skupno 461.334 ton blaga. Ta promet je bil za 14.9 odst. višji od prometa doseženega v decembru. Povečal se je promet tudi v primerjavi z istim mesecem preteklih let za 39.3, 21.6, 75.4 odst. v odnosu na leta 1956, 1955 in 1938. Po železnici so pripeljali in odpeljali 308.177 ton blaga, kar je bilo za 10.9 odst. več kot v decembru.

Turizem — V obravnavanem mesecu so zabeležili 27.342 nočnin italijanskih in 8560 nočnin tujih turistov. V primerjavi z januarjem 1956 se je število nočnin italijanskih turistov povečalo za 6.9 odst. in tujih za 38 odst.

Davki — v januarju so tržaški davkoplačevalci plačali 915 milijonov lir davkov na kupčije (od česar 566 mil. lir IGE). V istem mesecu 1956 so plačali 1.002 milijona lir (od česar 691 mil. IGE).

Stečaji, protesti in stavke — Zabeležili so 7 stečajev (6 v januarju 1956).

Meničnih protestov je bilo 1865 v vrednosti 63.940.425 lir, njih število se je povečalo v primerjavi z decembrom za 1.4 odst. in njih vrednost za 8.1 odst. Sindikalne akcije so zajele v januarju 40.393 delavcev, ki so izgubili zaradi stavk 65.388 delovnih ur (v decembru 56.134).

Zaposleni in brezposelni — 31. januarja 1957 je bilo pri uradu za delo vpisanih 87.614 zaposlenih oseb. To število se je v primerjavi s stanjem 31. decembra 1956 znižalo za 333 oseb ali za 0.4 odst. V primerjavi s stanjem 31. januarja 1956 pa se je povečalo za 3.3 odst.

Brezposelnih je bilo 31. januarja 20.515 in se je njih število zvišalo za 607 oseb ali za 3 odst. v primerjavi z decembrom. V primerjavi z januarjem 1956 pa se je število brezposelnih znižalo za 668 oseb ali za 3.1 odst.

—«»—

Sestanek notr. komisije svetoivanske umobolnice

Včeraj se je sestala notranja komisija svetoivanske umobolnice. Na sestanku so razpravljali o raznih vprašanjih uslužbencev. Predvsem so obsodili zavlačevanje pokrajinskega upravnega odbora, ki še ni potrdil sklepa pokrajine o poenotenju plač pokrajinskih uslužbencev. Ta sklep leži že več mesecev na prefekturi. Dalje so razpravljali o upokojitvi uslužbencev in o raznih vprašanjih osebja umobolnice. Končno so sklenili, da sklicejo v kratkem skupščino uslužbencev.

—«»—

Skupščina pekov Delavskih zadrug

Včeraj so se pekovski delavci, ki so zaposleni pri Delavskih zadrugah, sestali v Ul. Zonta 2 na skupščini in razpravljali o ukrepu ravnateljstva, ki je znižalo njihov delovni urnik na 40 ur na teden, pri čemer pa se zniža tudi tedenska plača. Delavci so razpravljali o akciji proti temu ukrepu.

Jutri pa bo na istem sedežu skupščina vseh uslužbencev Delavskih zadrug, na kateri bodo obravnavali sedanje mezdne in druge zahteve.

—«»—

Skupščina pomorščakov

V okviru priprav na vsedržavno zasedanje pomorščakov v Rimu 22. in 23. t. m. bo v nedeljo v Ul. Zonta 2 skupščina tržaških pomorščakov, vélanjenih v FILM. Na skupščini bodo razpravljali o organizacijskih in drugih vprašanjih stroke.

—«»—

Kratke vesti FIOM

Osrednje tajništvo FIOM v Rimu je sporočilo tržaški sekciji FIOM, da je zaprosilo za nujen razgovor s predsedstvom IRI glede položaja v ladjedelnici Sv. Roka v Miljah.

Danes ob 18. uri bodo v Ul. Zonta skupščine delavcev nekaterih oddelkov Tovarne strojev. Na skupščinah bodo razpravljali o raznih spornih točkah. Sestali se bodo delavci montažnega oddelka na ladjah, modelisti, delavci orodnega oddelka, električarji in delavci oddelka za vzdrževanje topilnice. Sindikalisti bočo poročali delavcem o zadnjih predlogih ravnateljstva, nakar bodo razpravljali o nadaljnji akciji.

Tržaški kovinarji podjetja CRDA spremljajo z navdušenjem borbo električnih varilcev tržiških ladjedelnic, ki zathevajo izenačenje svojih tarif s tistimi, ki veljajo v tržaških ladjedelnicah. Pri tem se delavci spominjajo, da je ravno ravnateljstvo CRDA pred dvema letoma predlagalo, naj bi veljale v Trstu enake tarife kot v Tržiču.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

Pust je končal v plamenih

Po stari navadi in kot se spodobi so zvesti prijatelji včeraj spremili k zadnjemu počitku letošnjega pusta. Pogreba se je udeležilo veliko število starih in mladih, žensk in moških. Vesele polke in žalostne koračnice so igrale razglašene godbe, hripavo petje in vriskanje je spremljalo pokojnika in preglasilo hrenje pustnih vdov in sirot. Nikjer pa nismo zapazili nobenega venca — stanejo preveč in žepi so prazni. Pust je razsipnež in si ne zasluži cvetja na grob. Sicer pa, čemu cvetje, ko pusta zažgejo in nikjer ni njegove gomile?

Že stari izrek pravi, da se o pokojnikih ne sme govoriti nič slabega. Pust je veseljak in ne bi mu smeli ničesar očitati; včeraj pa so ga v Žavljah kruto obsodili, češ da je bil letos preveč resen in ni prinesel dovolj zabave. Zaradi tega so ga zažgali v opomin prihodnjemu pustu.

*V Žavljah je pust ležal na parah v domači gostilni. Domači veseljaki so ga hodili kropit, vmes je igrala godba vesele koračnice in žalostinke; vdova se je bridko jokala, včasih pa zaplesala. Ko se je bližala ura pogreba, je dospela še druga godba iz Milj, nabralo se je mnogo ljudi, šeme so svečano odnesle truplo na običajno mesto, kjer je bil vrhunec ceremonije. Spet je zaigrala godba, po poslovilnem govoru pa je predsednik naj

Predčasne volitve - edini izhod iz krize centra po odstopu PRI?

Dejstvo, da je italijanska republikanska stranka odpovedala solidarnostni pakt, ki jo je od julija 1955 vezal z demokristjani socialdemokrati in liberalci in zaradi katerega je bila sploh možna Segnijeva vlada, je ustvaril v italijanskem političnem življenju povsem nov položaj, ki utegne odločilno vplivati na njegov nadaljnji razvoj. S tem v zvezi bo nedvomno zanimivo pogledati kakšni so nameni, domneve in bojazni predvsem dosedanjih štirih strank, ki so tvorile Segnijevo vlado, hkrati pa tudi stališče PSI, ki je prav gotovo glavno ozadje sedanje krize v vladni koaliciji. Zato bomo v glavnih potezah pregledali kakšno je sedanje stališče teh strank, predvsem dosedanjega štiristrankarskega vladnega centra, do vladne krize, do splošnih volitev in do glavnega vprašanja, ki ga združitev vseh socitlističnih sil predstavlja za nadaljnji demokratični razvoj italijanskega notranjega političnega življenja.

Stališče republikancev

Ta stranka je sprejela stališče La Malfe, ki je bil zato, da se stranka odpove dosedanjemu centrizmu, ki je predvsem v korist liberalcev in konservativnejših krogov krščanske demokracije. S tem bi se po njegovem mnenju ustvarili pogoji za široko demokratično in laično fronto, ki naj bi se oprla na socialiste. Iz tega sledi tudi, da so republikanci v glavnem pozitivno ocenili beneški kongres socialistov in da smatrajo socialistično stranko danes za povsem neodvisno politično silo, ki more in mora odigrati v sedanjem položaju svojo važno in nenadomestljivo vlogo.

Republikanci so se odločili za ta korak zaradi domneve, da do socialistične združitve ne bo prišlo pred splošnimi volitvami in da se bodo laične demokratične stranke morale zaradi tega predstaviti volivcem čim manj obremenjene z dosedanjo centristično politiko. Hkrati republikanci domnevajo, da bo prehod republikanske stranke med opozicijo povzročil predčasno razpustitev parlamenta. Pri tem pa si republikanci seveda ne zakrivajo nevarnosti, da bi povezava med demokristjani in liberalci pri prihodnjih volitvah utegnila koristiti predvsem liberalcem in demokrščanski desnici. Zaradi tega republikanska stranka v glavnem zavrača argumente, ki jih skušajo socialdemokrati, predvsem pa Saragat in njegova struja, uveljaviti kot opravičilo za nadaljevanje dosedanjega sodelovanja v vladi.

Stališče PSDI

Kljub odstopu republikancev, so socialdemokrati za nadaljevanje dosedanjega zavezništva z demokristjani pod pogojem, da liberalci ne bi izsiljevali ostalih strank vladne koalicije s togim uveljavljanjem Scelbovega kompromisa o kmečkih pogodbah. Če bodo z liberalci dosegli kompromis glede tega vprašanja, se bodo socialdemokrati zavzemali za to, da bi šli na bližje splošne volitve s Segnijevo vlado, ali pa s kakšno drugo vlado, ki naj bi bila čim bliže štiristrankarski formuli. V tem prepričanju so socialdemokrati tudi glasovali za zaupnico vladi neposredno po odstopu republikancev (zaupnica, ki je dala vladi skopo večino treh glasov).

Tudi vodstvo socialdemokratov predpostavlja, da je socialistična združitev odložena za nedoločen čas, po prihodnjih splošnih volitvah. In zato smatra, da se bosta socialdemokratska in socialistična stranka udeležili teh volitev z ločenimi listami, in sicer socialdemokrati v vladi, socialisti pa v opoziciji. Socialdemokratska levica se sicer s tem ne strinja, ker smatra, da je tako stališče nevarno socialistični združitvi. Toda Saragatovo tezo sprejema danes tudi strankino tajništvo.

Kar zadeva vladno krizo, se socialdemokrati boje, da bi iz te mogla nastati enobravna vlada, ki bi jih prisilila v opozicijo, kar bi imelo za posledico, da bi se na bližnjih volitvah socialdemokrati znašli skupaj s socialisti in da bi morali sprejeti njihovo pobudo.

Stališče liberalcev

Liberalci, predvsem ministri, se novih volitev ne bojeker smatrajo, da bi morebitne predhodne splošne volitve v sedanjem položaju koristile predvsem konservativnim silam. Po odstopu republikancev so liberalci mnenja, da je nastopil čas za usmeritev vladne fronte na desno in smatrajo, da je že sam odstop republikancev korak v tej smeri.

Edina bojazen, ki jo imajo liberalci je v tem, da bi iz sedanje vladne krize izšla trostrankarska vladna koalicija (demokristjani, socialdemokrati in republikanci) ali enostrankarska vlada, ki bi jo podpirali socialisti. V nasprotju s socialdemokrati se liberalci ne boje vladne krize in morebitne sestave enobarvne demokrščanske vlade, pomaknjene na desno. Oni smatrajo, da bi bili to idealni pogoji za morebitno predčasno volilno kampanjo.

Stališče Krščanske demokracije

Demokritjani izjavljajo, da so proti predčasni razpustitvi parlamenta. Demokristjanski voditelji skušajo preprečiti krizo štiristrankarske vlade in obžalujejo, da so pobudo za to prevzeli republikanci, ki so do sedaj zvesto podpirali politiko tako imenovanega demokratičnega centra. Kljub temu, da imamo pri demokristjanih precej pristašev enobarvne vlade, se zdi, da vodstvo ni naklonjeno nekemu novemu poskusu upravne vlade, kakor je bila ona ,ki jo je sestavil Pella. K enobarvni vladi bi prišli samo v primeru krize, po vrsti drugih poskusov če Segniju ne bo uspelo premagati sedanjih težav.

Vodstvo krščanske demokracije vztraja pri sedanji vladni formuli, v domnevi, da socialdemokrati, kljub odstopu republikancev, ne bodo prešli v opozicijo. Zato si prizadevajo, da bi med Malagodijem in Saragatom prišlo do nekega častnega kompromisa, da bi obvarovali bistveni del osnutka o kmečkih pogodbah, ki je postal preizkusni kamen za tristrankarsko solidarnost. Če bi v teh svojih naporih ne uspeli, bi bili demokristjani prisiljeni sestaviti enobarvno vlado.

Demokristjani se hkrati nekoliko boje, da bi enobarvna vlada mogli prisiliti Saragata, da bi pospešil socialistično združitev. Po drugi plati pa se vodstvo DC boji, da bi tristrankarska rešitev, brez liberalcev, naredila na javno prisiljen h kapitulaciji, ozimnenje vtis, da je centrizem foma da je pod očitnim vplivom socialistov. Končno so demokristjani proti taki enobarvni vladi, ki bi nihala med desnico in levico, ker bi bila vsa predvolilna kampanja, od strani vseh opozicij, naperjena proti demokristjanom.

Taki so nameni, domneve in bojazni dosedanjih strank vladne koalicije. Pri vseh se nujno odražajo skrbi in težnje, ki so značilne za vsako posamezno politično grupacijo. Ker je pri vseh teh njihovih računih posredno prisotna tudi italijanska socialistična stranka, poglejmo kaj pravijo oni

Stališče PSI

PSI smatra, da je ta dogodek prva neposredna posledica rezultatov beneškega kongresa in da je to hkrati potrdilo za pravilnost stališča, ki ga je kongres zavzel do vprašanja vključitve socialistov v proces obnove politične in socialne strukture nove Italije. PSI teži k temu, da bi iz sedanjih težkoč vladne koalicije izšla tista politika tesnega sodelovanja med socialisti, ki bi mogla pospešiti združitev s socialdemokrati, da bi tako mogli začeti z novo smerjo, ki jo zagovarjajo tudi republikanci, radikali in vse ostale socialistične skupine (Neodvisna socialistična zveza in Unità popolare). PSI ima v načrtu ustanovitev širroke fronte vseh socialističnih in laičnih sil, ki naj bi obnovila italijansko politično gospodarsko življenje in odprla pot neodložljivim reformam.

Novo vodstvo socialistične stranke smatra po vsem tem, da socialdemokrati za sedaj ne želijo vladne krize, in da bi hoteli iti na volitve z okrepljeno štiristrankarsko koalicijo, ne pa kot opozicija demokrščanskemu centrizmu. Spričo tega se vodstvo PSI boji, da bo ohranitev sedanjega položaja socialdemokrate vedno bolj oddaljevala s PSI. Morebitno razbitje vladnega ravnotežja, pa bi po mnenju PSI moglo privesti do enobarvne vlade, kar bi Saragata prisililo, da bi presedlal v opozicijo in začel ponovno misliti na vprašanje socialistične združitve, ki je bilo sedaj odloženo. Iz tega bi izhajalo, da bo PSI tudi nehote prispeval k temu, da bo prišlo do predčasnih volitev, kljub temu, da se zdi, da Nenniju gre bolj za to, da se razčisti položaj, kakor pa da bi prišlo do odložitve splošnih volitev.

V sedanjem položaju so torej možne najrazličnejše rešitve, more sicer priti do takega sporazuma in kompromisa med Saragatom in Malagodijem, ki bi mogel obdržati na vladi tudi sedanjo koalicijo, brez republikancev, kljub temu, da bi se taka vladna koalicija mogla obdržati na oblasti samo s podporo levičarskih glasov. Ni pa verjetno, da bi socialisti niti posredno, podpirali tako rešitev. Vladna kriza se more končati tudi z enobarvno demokrščansko vlado, ki pa bi se mogla obdržati samo s podporo desnice. Le-ta pa nima interesa, da bi podpirala tako rešitev. Tako se v tem položaju zri, da so edini izhod nove predčasne splošne volitve, ki naj pokažejo kakšno politično silo predstavljajo stranke, ki se danes ukvarjajo raznimi vladnimi kombinacijami, kljub temu, da danes ne vemo kaj one danes dejansko predstavljajo v političnem življenju.

Skupina minerjev «odpira» velik kamnolom marmorja na Filipinih. Skladi zelo cenjenega marmorja so na otoku Hamblon (v skupini Filipinskega otočja) tako bogati, da predstavljajo glavno bogastvo otoka. Sedaj se bo to bogastvo začelo izkoriščati v velikem obsegu

MIROLJUBNO IZKORIŠČANJE ATOMSKE SILE SE ŠIRI

KAJ PREDSTAVLJA SKANATOM IN KAKŠNI SO NJEGOVI CILJI

Pred kratkim — od 15. do 23. februarja — je bilo v prestolnici Finske v Helsinkih peto zasedanje tako imenovanega nordijskega sveta, ki ga sestavljajo predstavniki nordijskih držav. Ta svet ne more sprejemati sklepov ali dajati nekih ukazov, ki naj bi veljali za države — članice, pač pa daje nasvete ali priporočila, katerih pa se države — članice normalno strogo drže. Na petem zasedanju je bilo sprejetih 27 takih nasvetov ali kot jim pravijo priporočil. Med temi priporočili je prav gotovo najbolj važno priporočilo o osnovanju atomske skupnosti Skandinavskih dežel ali tako imenovanega skanatoma. Tako po načelih, po katerih je ustanovitev skanatoma postavljena, kakor po materialnih sredstvih, ki naj se v ta namen preskrbijo, predstavlja sodelovanje skandinavskih dežel na področju uporabe atomske energije v mirnodobske namene prav gotovo enega od največjih dosedanjih načrtov v okviru nordijskega sveta.

Priporočilo o skanatomu je važno tudi zaradi tega, ker je prišlo do njegovega izglasovanja na predlog norveške delegacije. Znano pa je, da se je vprav na Norveškem odpor proti vsem regionalnim gospodarskim načrtom pokazal najhujši in to zaradi tega, ker so oni proti temu, da bi ožji ekonomski načrti ovirali mnogo širše tovrstne načrte. Začetek uresničevanja načrtov dežel «Male Evrope» o enotnem tržišču na področju svobodne trgovine je za opozicijo v norveškem parlamentu predstavljalo nekak signal za zelo široko gonjo proti ustvarjanju enotnega nordijskega tržišča in nordijske carinske unije. Da pa je vprav ta opozicija vendarle pristala na to, da da popolno podporo ustvarjanju skanatoma, si tolmačimo s tem, da ta načrt obsega področje ,glede katerega je bila Norveška doslej prisiljena vlagati izredno mnogo sredstev in pa tudi zato, ker načrt obeta mnogo večje in pozitivnejše praktične rezultate.

Načrti o skanatomu v obliki in obsegu, kot so izraženi v omenjenem priporočilu, imajo tri osnovna obeležja. Prva in najvažnejša značilnost predstavlja ustvaritev nordijskega zavoda za teoretično atomsko fiziko. Glede tega je bilo doslej že marsikaj storjenega, saj že obstajajo temelji, na katerih se bo moglo že graditi. Gre namreč za to, da bi moral nordijski inštitut nastati v okviru obstoječega danskega inštituta za atomsko fiziko, ki ga vodi prof. Nils Forr in ki se je uveljavil že v svetovnem merilu. Delovanje zavoda bo vodilo skupno upravno telo, v katerega se bodo vključili tudi predstavniki ostalih štirih skandinavskih dežel. Stroške za delovanje inštituta, ki se v prvem letu predvidevajo v znesku 130.000 ameriških dolarjev, bodo države članice krile po nekakem ključu v sorazmerju s svojim prebivalstvom. To pomeni, da bo delež Švedske največji, dočim bo delež, ki ga bo dala Islandija, praktično le simboličen, saj šteje Islandija komaj 160 tisoč prebivalcev.

Drugo izmed treh obeležij v zvezi z načrti o skanatomu prihaja delovanje v zvezi s praktično uporabo atomske energije. Glede tega so se postavili na stališče, da predstavlja proizvodnja električne energije iz atomske energije eno od življenjskih vprašanj glede razširjanja energetskih virov. To velja predvsem za Dansko, ki nima vodnih energetskih virov in dobiva potrebno električno energijo skoraj izključno iz termičnih elektrarn. Za Dansko predstavlja to zelo veliko breme, ker nima lastnih premogovnikov in mora ves premog uvažati iz inozemstva.

Tretje obeležje v načrtih skanatoma je načrt o industrijski uporabi atomske energije. V ta namen bo ustanovljen koordinacijski odbor za vse skandinavske dežele. Ta odbor bo imel nalogo, da se v prvem obdobju svoje dejavnosti ukvarja s proučevanjem možnosti rentabilne in obsežne gradnje atomskih reaktorjev. Kot je znano, je Švedska že spustila v obratovanje svoj prvi reaktor. Bilo je to že pred skoraj tremi leti, Norveška in Danska pa prav tako imata že svoje manjše atomske reaktorje. Tako združevanje dejavnosti na tem področju pa ima posebno velik pomen za Finsko, še večji pa za Islandijo. Kajti, medtem, ko je Finska še vedno v fazi zelo skromnih začetkov, si Islandija takih materialnih stroškov ne more privoščiti in zato je glede tega doslej povsem opustila vsak samostojen načrt. Zanimivo je tudi, da mora koordinacijski odbor nuditi posebno podporo znanstveno raziskovalnemu delu Norvežanov tudi glede gradnje ladjevja na atomski pogon.

Iz tega sledi, da je ves načrt v zvezi z ustvaritvijo skanatoma zelo obsežen. Čeprav nekatera manjša vprašanja doslej še niso bila rešena, se vendarle da računati, da bo sodelovanje skandinavskih dežel na področju te dejavnosti doživelo večje in tudi bistvene spremembe in to prvenstveno zato, ker se bosta dve veliki delniški družbi, ena na Danskem, druga na Norveškem, ki sta bili osnovani z namenom da bi se ukvarjali s proučevanjem možnosti praktične uporabe atomske energije miroljubne namene, mogli vključiti v skupno delovanje tega zelo širšega telesa. Brez dvoma bo vse to pripomoglo k mnogim olajšavam tako v finančnem smislu, kakor tudi k temu, da se bodo v teh deželah izognili dvojnemu delu na istem področju, kar bo vsekakor zmanjšalo ali celo odstranilo vsako možnost negospodarnega trošenja sredstev pri izkoriščanju atomske energije v miroljubne namene. Zaradi tega vsi skandinavski politični krogi soglašajo s tem, da je priporočilo o ustvaritvi skanatoma najvažnejši rezultat dela petega zasedanja nordijskega sveta.

V SIROMAŠNIH VASEH ABRUZZOV SE OTROCI NE IGRAJO...

Otroško beračenje - nova industrija ki prinaša «delodajalcem» milijone

Te dni se iz Abruzzov odpravlja v Severno Italijo na stotine dečkov, ki za svoje «gospodarje» prodajajo svete podobice in jim s tem služijo milijone

V teh dneh so številne skupine dečkov iz siromašnih gorskih vasi Abrucov ubrale pot proti Severni Italiji. Gredo na «delo» kot najeta delovna sila številnih izkoriščevalcev, ki jih uporabljajo zato, da za njih na svojevrsten način beračijo po mestih Severne Italije. Za te brezvestne špekulante predstavlja to že pravo «industrijo», ki je zelo donosna in že nekaj let močno cvete. Pred nekaj leti je glede tega izbruhnil velik škandal, ko je namreč prišlo na dan, da so taki špekulanti izkoriščali dečke iz porušenega mesta Cassina tako, da so za nje «prodajali» svete podobice. Po odkritju tega škandala pa je vsa zadeva kmalu zamrla, pojav kot tak pa ni zamrl, ampak se še naprej bohoti. Pred kratkim je kvestura v Genovi 24-letnega Rinalda Di Bernardina aretirala, hkrati pa odposlala v njihovo rojstno vas 13-letnega Franca di Basilia, 15-letnega Riccarda Canuttija in 12-letnega Pasquala Di Daria. Prvi, Rinaldo Di Bernardino, je bil eden izmed številnih špekulantov, ostali trije pa tri izmed stotin žrtev te «industrije». Vsi štirje so bili iz pokrajine Teramo.

Že več let taki brezvestneži, ki jim pravijo «botri» ali «gospodarji», nabirajo po siromašnih vaseh v hribovitih Abrucih dečke in jih vodijo v Severno Italijo k svojim sodelavcem, ki jim plačajo po 500 lir na dan in dobijo od vsakega dečka povprečno po 3000 lir na dan. Tisti deček, ki prinese svojemu «gospodarju» manj kot 3000 lir, ne dobi «dnevnice».

Brezvestni «gospodarji» izročijo dečkom določeno število svetih podobic, ki naj jih nudijo ljudem in od njih v zamen dobijo ustrezno miloščino. Preden pošljejo «novinca» na delo, ga primerno poučijo, kako mora priti v bližnico, kako naj se obnaša pred klienti, da bi vzbudil sočutje, kako naj spozna, kateri lokali so za beračenje primernejši in podobno. To se pravi, da je «gospodar» v začetku «kariere» za dečka tako rekoč neobhoden. Brez njega ne bi mogel napraviti ničesar in bi se v velikem mestu, ki postaja torišče njegove dejavnosti, izgubil. Ko z leti dečki postanejo že «višji strokovnjaki», se lotijo poklica samostojno in tedaj si «gospodarji» nabavijo nove, sveže delovne sile iz siromašnih hribovskih vasi Abrucov.

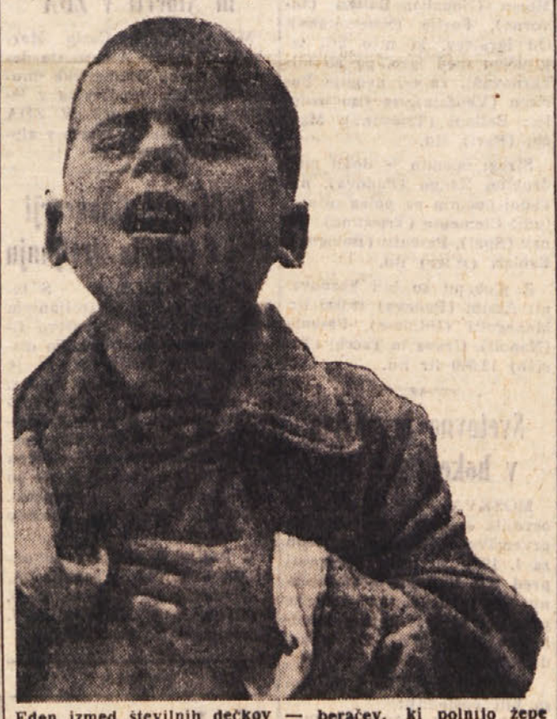

Eden izmed številnih dečkov — beračev, ki polnijo žepe podjetnim «industrialcem»

In ta postopek se iz leta v leto ponavlja in število dečkov-beračev iz leta v leto narašča. Hribovske vasi v Abrucih so tako siromašne, da mnoge družine smatrajo izročitev sina takemu «gospodarju» že kot nekako srečo, saj bo tako zaslužil do 500 lir na dan in doma ga ne bo pri mizi.

Ta «industrija» se je začela takoj po vojni, ko je nekomu šinila v glavo «pametna» misel, da bi organiziral dečke mesteca Cassino za to, da bi hodil z njimi po deželi in prosil miloščino, češ da so to izgubljene sirote, katerih starši da so pomrli v času vojne, v času bitke za Cassino. Res je, marsikateri izmed teh dečkov je bil dejansko sirota in brez doma. Toda teh je bilo le malo. Razni špekulanti pa so to zamisel, to idejo takoj izkoristili seveda izključno v svoje namene, za svoj žep. Ko je bilo področje Cassina «izkoriščeno», se je našel tudi špekulant, ki je svojo «obrt» zanesel v gore Abrucov. Tam je bilo toliko dečkov, ki so bili le v breme družini, tam je bilo toliko lačnih otrok, ki bi jih bilo zelo lahko izkoristiti, da bi bilo nedopustno to zanemariti. In ti špekulanti so se javljali pri družinah in «prosili» starše, naj jim izroče otroke, da bi jih «naučili obrti». In starši so bili vsi srečni, da so se lahko vsaj za nekaj mesecev otresli prevelikega števila ust pri mizi.

Nekaj let so ti dečki krožili po vseh cestah, ulicah in mestih Severne Italije in prosili miloščine. Pred tremi leti pa je policija aretirala nekaj takih mladih beračev in vsa zadeva je prišla na dan. Toda špekulanti bi ne bili to, kar so, če bi ne znali najti izhoda iz zagate. Na vrsto so prišle «svete podobice». Vsaka podobica stane 4.50 lire. To je normalna cena, toda kdo bi siromašnemu dečku dal za podobico le 4 lire in pol in vsak, ki na ulici, v lokalu ali bolnišnici sprejme od dečka podobico, mu da najmanj 50 lir. Strokovnjaki — špekulanti — pa so se tudi v tem izpopolnili in njim 50 lir ni dovolj, hočejo celo 500. Če pride do tega, da se za dečka-prosjaka pozanima policija, je deček krit, kakor je krit tudi njegov «gospodar», ki ima takoj pri roki policijsko dovoljenje, da sme «prodajati» svete podobe. Vse to v najlepšem redu...

Najbolj gotovo «področje dela in tudi najbolj rentabilno so bolnišnice. Raztrgan deček se s svežnjem svetih podobic v žepu prikrade v bolnišnico in obide vse bolniške sobe. Na vsaki postelji pusti podobico. Po prvem obhodu bolnišnice se nato vrne k terjanju. Podobica po navadi predstavlja sveto Rito, ki prosi boga, naj bolniku «vrne zdravje». Prav gotovo, da pacient ne bo odklonil miloščine, ampak mu bo raje dal sto namesto petdeset lir. Deček pa ima še posebno «tehniko». Že takoj v začetku izterjevanja postavi na vidno mesto bankovec za sto lir, tako da vsak pacient ta bankovec opazi in da ga je sram ponuditi dečku le petdeset lir, ker je sosed dal 100 lir.

To so sicer malenkosti, toda «gospodarju» prinašajo tudi po 5000 lir na dan od vsakega dečka. Ker so pa bolnišnice po navadi zaprte in ne more vsakdo vanje, «gospodarji» svojo «delovno silo» naučijo, kako naj se v bolnišnico prikradejo skozi okno, skozi stranska vrata itd.

Tudi v javnih lokalih, v restavracijah in barih veljajo posebna že preizkušena pravila. «Gospodar» že sedi v gostilni na vidnem mestu in čez nekaj minut stopi v lokal tudi njegov «pomočnik» - deček. Najprej stopi k njemu in ta mu velikodušno da 500 lir ali celo tisočak in to tako, da ostali gostje pri sosednih mizah morajo opaziti. Tudi pri tem je preračunano splošno pravilo, da bo tudi marsikateri drug gost potegnil listnico in, čeprav s stisnjenimi zobmi, izročil dečku petstotak.

Takih primerov in «sistemov» je več in jih ne moremo vseh navesti. Toda po podatkih, ki so znani, je bilo že ugotovljeno, da si kak «gospodar» s pomočjo skupine dečkov - «pomočnikov» nabere na mesec tudi po dva milijona lir. V pokrajini Teramo so si organizatorji te «industrije» v nekaj letih nakupili krasne hiše in velika posestva.

Da pa to ni le navadna obrt ampak da predstavlja že pravo industrijo, nam dokazuje dejstvo, da je takih «gospodarjev» mnogo, dočim je dečkov-beračev na stotine. V nekaterih vaseh v hribovitem delu Abrucov sploh ne srečaš več dečka med sedmim in štirinajstim letom. Če pa vprašaš človeka na cesti, kje so otroci, ti bo odgovoril, da so šli «na delo» v Severno Italijo. Družine sicer vedo, kaj njihovi otroci delajo, vendar proti temu ne protestirajo, ampak so celo srečne, da jim njihov otrok pri teh letih more poslati domov kakšno liro. Zato ni rešitev tega vprašanja v tem, da bi brezvestne «gospodarje» spravili pred sodišče, ampak je treba iskati rešitev mnogo globlje, v sanaciji gospodarstva in socialnih razmer v teh vaseh. In teh vasi je zelo, zelo mnogo in ne le v Abrucih.

Prejeli smo

NASA ŽENA, leto 1957, st. 2. Izdaja glavni odbor Zveze ženskih društev Slovenije. Odg. ur. Fani Košir. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Erjavčeva 12.

STATISTICKY OBZOR — Ekonomicko - Statisticky časopis Praha Leto 1957, stev. 2.

CEHOSLOVACKY EKONOMICESKI BILTEN, Praga leto 1957, štev. 1.

Ingrid Bergman - «Oscar» 1957?

Prvič po osmih letih je plavolasa igralka švedskega rodu Ingrid Bergman — takrat se je odpravila iz Hollywooda v Italijo, kjer je pod Rossellinijevim vodstvom sodelovala v filmu «Stromboli» — spet stopila na tla ameriške celine, pa še to pot samo za šestintrideset ur: ameriški filmski kritiki so ji podelili naslov najboljše filmske igralke v letu 1956.

Ob tej priložnosti so njeni ameriški oboževalci popolnoma ovrgli mnenje, da filmska publika Novega sveta noče ničesar več slišati o njej, saj se jih je zbrala množica na letališču in v najbližjem javnem lokalu, kjer so jo prosili za avtograme. Kmalu potem so listi zaznamovali zanimivo ugotovitev, da je Ingrid Bergman navzlic osemletni «pozabi» prav tako priljubljena pri ameriškem kot pri evropskem filmskem občinstvu.

Po tem, da je dobila Ingrid Bergman nagrado filmskih kritikov kot doslej najmlajša igralka, sklepajo nekateri listi, da lahko z vso upravičenostjo pričakuje celo letošnjega «Oscarja», ki bo že drugi v zbirki njenih javnih priznanj (prvega je dobila pred leti za glavno vlogo v «Plinski luči»).

Hedda Hopper, priznana obrekovalka v hollywoodskem filmskem svetu — njena govorjena ali pisana beseda ima tolikšno veljavo, da lahko mlademu igralcu kar čez noč utre pot k filmski slavi, starejšega, priznanega pa njena nemilost pahne v pozabo — je zapisala, da nič ne kaže, da bi bil zakon Ingrid Bergmanove v razsulu in da se Ingrid tudi ni sprla s svojo osemnajstletno hčerjo iz prvega zakona, ker si redno dopisujeta. Za naša ušesa se vse to sliši, kaj čudno in nam je nekako odveč, medtem ko ameriška filmska publika mnogo da na zasebno življenje filmske zvezde, mnenje pa ji posredujejo s svojimi pikrimi ali pohvalnimi pripombami obrekovalke takšne sorte kakršna je Hedda Hopper.

Te obrekovalke po lastni obveščevalni mreži tudi vse izvedo, zato se ni čuditi, če je vedela prej Hedda kot pa Ingrid, da ponuja ameriško podjetje Twentieth Century Fox Rossellinijevi ženi za vsako filmsko vlogo bajni zaslužek milijon dolarjev, kakršnega lahko trenutno zahtevajo samo filmski asi Audrey Hepburn, Sofia Loren in John Wayne. Na to ponudbo je Ingrid odgovorila, da je ne more sprejeti za primer, če bi omenjena družba hotela snemati letošnje poletje, ki ga je Ingrid že oddala svojim otrokom in možu, ker jim je obljubila, da bo preživela počitnice z njimi. Te obljube — je dejala — pa ne more preklicati za nobeno ceno.

MARIA SCHELL V «FAUSTU»

Nova kinematografska verzija «Doktorja Fausta», bodo v bližnji bodočnosti uresničili v Nemčiji. Glavno vlogo bo kot Margareta igrala Maria Schell, doktorja Fausta pa bo upodobil nemški igralec O. W. Fischer, ki se je pred kratkim vrnil iz Združenih držav, kjer je zaradi spora z režiserjem Henryjem Kosterjem odklonil svoje nadaljnje sodelovanje v filmu «My Man Godfrey» Družba Universal International ga je zamenjala z igralcem Davidom Nivenom.

CHAPLIN ZA «ROCK AND ROLL»

V zadnjem trenutku je dodal Charlie Chaplin svojemu filmu «Kralj iz New Yorka», še plesni prizor z «rock and rollom». Glasbo je napisal sam, glavni igralci tega vložka pa pravijo, da je melodija mnogo lepša kot tista v «Odrskih lučih».

PREPOVED «RIMLJANKE» V ZDA

Sklep, da se prepove predvajanje filma «Rimljanka», z Gino Lollobrigido, je v Hollywoodu vzbudil precejšnje proteste. Lastnik dveh kinematografskih dvoran, v katerih bi morali predvajati omenjeni film, George Burnett, je osporaval veljavnost sklepa cenzurne komisije, sklicujoč se na določilo statuta iste komisije, na temelju katerega mora dobiti sklep, če hoče biti veljaven, pristanek vsaj šestih članov omenjene komisije (od enajstih), medtem ko se je za prepoved predvajanja izreklo le pet članov omenjene komisije. Dva člana komisije za cenzuro, ki sta glasovala za predvajanje filma, sta s svoje strani izjavila: «Skrajno provincialna mentaliteta tistega, ki o filmu sodi, je imela v tem primeru odločilno težo. Trdno smo prepričani, da v filmu ni nič nedostojnega, in da so nekateri prizori, tudi če jih moremo smatrati za «drzne» vendarle realistični, in da gre vsekakor za pripovedovanje dejstev, ki se morejo dejansko dogoditi. Napačno je, po našem mnenju, da smo preprečili, da bi publika mogla sama soditi».

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

Sončne pege, masaža bradavice in še kaj

Sončne pege so precej nepriljubljene. Dobe jih predvsem poleti plavolasi ljudje, in sicer prvenstveno na mestih, kamor pridejo sončni žarki, torej na obrazu, vratu, na prsih in rokah. Pozimi pege zbledijo. Zdravljenje je težavno in idealnega sredstva ne poznamo. Lahko jih belimo. V ta namen uporabljamo citronin sok, s katerim pege večkrat na dan namažemo ali pa 20-odstotno raztopino vodikovega prekisa. Odstranjujemo jih tudi z luščenjem kože, kar pa naj dela le strokovnjak. Bolje je začeti kožo mazati z mazili že zgodaj spomladi in se tako čuvati pred pegami. Sploh je pa preprečevanje najboljša metoda in sončniki, ki so jih nosile naše babice in prababice, niso bili le sredstvo za očarljivo koketiranje, ampak tudi za ohranitev lepega tena.

Bradavice so prispodoba grdega, kar izvira od čarovnic v povestih. Poznamo navadne bradavice pri mlajših ljudeh, ki se pojavijo posamezno ali v večjem številu na hrbtišču roke, ter starostne bradavice pri starih ljudeh. Bradavice odstranjujemo z jedkovinami, rentgenom, z vtekočinjenim zrakom ter s psihoterapijo.

Končno še beseda o *masaži*. Masaža ima blagodejen učinek na kožo, mišice in sklepe. V kozmetiki pride predvsem v poštev glajenje, drgnjenje, gnetenje, tresenje ter natepanje. Masaža poživlja krvni obtok in s tem izboljšuje prehranjevanje tkiva.

Mena ali *klimakterij* je doba v življenju ženske, ko prenehajo delovati spolne žleze ,in sicer je to čas med 45 in 55. letom starosti. Menstruacija polagoma ponehuje, dokler slednjič popolnoma ne preneha. Nekatere žene tožijo v tem času o navalu krvi v glavo, živčne so, znojijo se, srce jim močno razbija i. p. Mnogokrat se ženske tudi duševno spremenijo ter postanejo melancholične. Vse te in podobne tegobe trajajo leto dni, včasih celo dlje.

V letih mene se izvršuje v sklopu hormonskih žlez mogočno preoblikovanje in vsako preoblikovanje prinaša s seboj neprijetnosti. Toda ženske ne smejo jemati tega preveč tragično, saj vendar vemo, da tudi ta doba mine. Po tej spremembi se v notranjosti žlez spet vzpostavi nova harmonija.

Sledeči stavki zrcalijo v strnjeni obliki današnje mnenje o pomenu mene:

1. Leta mene so naraven in potreben življenjski proces.

2. Več kot polovica žena nima v tej dobi nobenih omembe vrednih težav niti v telesnem niti v duševnem pogledu.

3. Klimakterij ni le «negativna predpravica» žena, tudi moški ga po mnenju nekaterih strokovnjakov preživlja.

4. Današnja medicina ima na razpolago vrsto učinkovitih sredstev, s katerimi odpravlja ali vsaj olajšuje morebitne zadevne težave.

Ako se pojavi krvavitev iz maternice, je treba takoj k zdravniku. Tu je na mestu previdnost.

* * *

Nekateri zdravniki so v zadnjem času začeli kampanjo proti kozmetiki. Njihova kampanja pa ne sloni na nekem predsodku proti lepotičenju žensk in sami zagovarjajo potrebo po negovanju koze, vendar vztrajajo na tem, da bi mnoge ženske del časa, ki ga porabijo za pretirano lepotičenje, mnogo bolje izkoristile, če bi ta čas uporabile za telovadbo, ki bi jim mnogo koristila tako za fizično kot za duševno zdravje.

Goriško-beneški dnevnik

Z zadnje seje občinskega sveta v Gorici

O avtonomiji in prosti coni bo razpravljal mestni svet

S tem je župan spremenil prvotno odločitev, da bodo o vprašanjih razpravljali po komisijah - Uporaba zvočnih znakov dovoljena samo «v primeru nevarnosti»

Na zadnji seji mestnega sveta je župan dr. Bernardis sporočil svetovalcem, da je odbor sklenil načeti diskusijo o deželni avtonomiji in prosti coni pred občinskim svetom in ne v komisiji, kot je bilo na eni izmed prejšnjih sej sklenjeno po predlogu demokristjanov (ki so ga med drugim sprejeli tudi socialni demokrati). Župan je spremembo v načinu obravnave tega važnega vprašanja opravičil s tem, da v trenutku, ko je bilo sklenjeno, da bo razprava v komisijah, še ni vedel, da sta bila parlamentu predložena zakonski osnutek in osnutek posebnega statuta za deželo.

Obsežna diskusija se je razvila o predlogu za spremembo pravilnika mestne policije, s katerim se skuša doseči od avtomobilistov in motociklistov večja pažnja pri vožnji po mestu. Sprememba k členu 45 omenjenega pravilnika se glasi: «Soferji avtomobilov, motociklov in mikromotorjev ne smejo uporabljati zvočnih signalov v mestnem središču na področju med Sočo, državno mejo in železniško progo Sempeter - Gorica. Soferji bodo na tem področju ponoči lahko uporabljali svetlobne znake. Uporaba svetlobnih znakov je obvezna v bližini križišč, na ovinkih in pri prehitevanju. V vseh primerih je treba svetlobne znake uporabljati samo za kratek čas. Področje, na katerem je prepovedana uporaba zvočnih znamenj, bo označeno s tablami. Kršitelji se bodo kaznovali z globo od 400 do osem tisoč lir».

Številni svetovalci, ki so povedali svoje pripombe k predloženi spremembi pravilnika, so izrazili mnenje, da se zvočnega znamenja ne sme popolnoma prepovedati, ker je v številnih okoliščinah samo zvočni signal dovolj učinkovito sredstvo za preprečenje nesreče. Predlog je bil sprejet z utemeljitvijo, da se zvočni znaki uporabljajo samo v primeru nevarnosti, v ostalih primerih pa niso dovoljeni, ker želi županstvo z njihovo prepovedjo zmanjšati brzino vozil in povečati pozornost šoferjev. Prihodnja seja bo jutri ob 18. uri.

—«»—

GORISKO PUSTOVANJE

Končalo se je zadnje dejanje

Včeraj se je končalo zadnje izmed dveh dejanj goriškega pusta: po velikem slavljenju so ga včeraj pokopali. Na cestah je ostalo polno vsakovrstnih papirjev in papirčkov ter najrazličnejših vrst smukca, ki so ga dijaki pri Standi pokupili do popolne razprodaje, na obrazih pa se še danes marsikateremu pozna utrujenost zaradi neprespanosti.

Od pusta so se Goričani poslovili predvsem s plesi. V številnih lokalih se je plesalo do jutra. V «Ginnastica» je trajal ples do poznih jutranjih ur. Pogrešali smo družabni ples v naši prosvetni dvorani, ki bi številnim Goričanom prikrajšal skrbi glede izbire primernega plesa za naše okolje.

—«»—

Obmejni promet v Beneški Sloveniji

Tudi v Benečiji je promet s propustnicami v februarju nekoliko popustil. Glavni vzrok je iskati v vremenskih neprilikah, ki so ljudi zadrževale doma. V tem mesecu je namreč zapadlo v Beneški tudi precej snega.

V februarju je prekoračilo obmejne bloke 9.564 oseb, od tega 2545 italijanskih in 7.019 jugoslovanskih državljanov. Največ ljudi se je poslužilo mednarodnega bloka prve kategorije Stupica, kjer je šlo čez mejo 1563 italijanskih in 4135 jugoslovanskih državljanov.

V prvi polovici februarja

495 meničnih protestov v goriški pokrajini

V prvi polovici februarja je bilo po podatkih mesečnika trgovinske zbornice skupno 495 meničnih protestov. V posameznih občinah je bilo sledeče število meničnih protestov: Kapriva 1, Krmin 31, Doberdob 9, Dolenje 1, Farra 3, Foljan 2, Gorica 235, Gradiška 46, Mariano 1, Tržič 94, Moša 2, Romans 9, Ronke 11, Zagraj 10, Škocjan 5, Št. Lovrenc 1, San Pier in Starancan 1, Turjak 5, Villesse 1, Gradež 32.

—«»—

Pri padcu z lambrete sta se oba ponesrečila

Včeraj zjutraj so klicali Zeleni križ na pomoč v Ul. Leoni, kjer sta se prevrnila z lambrete 21-letni financar Giovanni Solis in 20-letni Leopold Maraž iz Števerjana. Do padca je prišlo zaradi doslej se neugotovljenih vzrokov. Motociklista sta se precej potolkla, posebno Solis, tako da so ju morali odpeljati v bolnišnico Brigata Pavia, vendar bosta okrevala v nekaj dneh.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Kuerner na Korzu Italia 4, tel. 25-76.

GORIŠKE ŽENE

vas vabijo na proslavo

8. marca

ki bo **10. marca** točno ob **14.30** v Ljudski čitalnici v GORICI.

Na sporedu govor, deklamacije in nastop pevskega zbora Dol-Poljane.

Uspeli tržiški karneval «Cantada»

Goriški alegorični voz prejel drugo nagrado

Prvo nagrado 170.000 lir so si razdelili gostje iz Humina in Vermigliana - Tržičani so bili šele tretji

Že dolgo ni bilo v Tržiču toliko ljudi, kakor na pustni torek: prišli so iz vseh okoliških krajev, popoldne pa tudi iz vasi, Gorice in celo iz Vidma. «Cantada», ki so jo organizirali Tržičani, je dobro uspela, saj se je že pred napovedano uro začelo zbirati po glavnih ulicah in na trgu, kjer se je pozneje razvil program, ogromno število ljudi, med katere so se pomešale maškare, ki so razveseljevale mlado in staro.

Okoli 11.30 se je razvil sprevod maškar, kateremu je načelovala godba na pihala iz zavoda «San Michele», sledile pa so kočije s tradicionalnimi parj in njihovimi oprodi. Na trgu, kjer se je sprevod ustavil, je poročni par zasedel dodeljeno mesto na tribuni, medtem ko je godba zaigrala tržiško himno. V otvoritvenem govoru je Ottavio Gerzelli z raznimi pustnimi dovtipi povzročil obilo smeha med publiko, ki je poslušala tradicionalni govor «Cantade» po zvočnikih okoli trga. Zatem so zopet nastopili godci na pihala in množica se je za nekaj ur razšla, ob 14. uri pa so tisoči in tisoči napolnili pločnike ob glavnih ulicah.

Ob 14.30 se je razvil sprevod alegoričnih vozov iz Tržiča, Humina, Gorice in manjših krajev, ki so se odzvali povabilu tržiške «Cantade». Vsak voz je po svoje privabil smeh na obraze gledalcev, tako da se je širija posebno v primeru dveh vozov znašla v kritičnem položaju. Končno je sklenila podeliti prvo nagrado med spremljevalce alegoričnega voza iz Humina «Napad na indijansko taborišče» in spremljevalce voza iz Vermigliana, ki je predstavljal «Potovanje v stratosfero». Nagrajenca sta prejela skupno 170.000 lir, ki sta si jih nato razdelila. Druge nagrade so bili deležni Goričani z vozom, ki je predstavljal šolski razred in v njem otroke z učiteljem; gledalcem je pogled na razposajene že nekoliko odrasle otroke zvabil mnogo smeha in so zato Goričani prejeli zasluženo nagrado 40.000 lir. Tretjo nagrado v znesku 30.000 lir so prejeli Tržičani z vozom «Prijatelj živali».

Po proglasitvi nagrajencev se je pričelo splošno veselje maškar in udeležencev tržiškega karnevala «Cantad», ki je trajal pozno v noč.

—«»—

Nenadna slabost potnika na postaji

Včeraj je moral rešilni avto Zelenega križa na železniško postajo v Gorici, kamor so ga klicali uslužbenci postaje. Ti so namreč priskočili na pomoč potniku Albertu Giacominiju iz Poluzza, ki mu je na postaji postalo nenadoma slabo. Zdi se, da bo Giacomini lahko kmalu zapustil bolnišnico Brigata Pavia, kamor so ga pripeljali.

—«»—

Juventina zmaguje

Juventina iz Standreža je kakor prerojena. Predzadnjo nedeljo je na domačem igrišču premagala prvo moštvo na lestvici, to nedeljo pa je porazila tudi drugoplasirano enajstorico.

Danes ob 21. uri v kavarni Bratuž televizijska oddaja «Odnehaš ali nadaljuješ».

— KINO —

CORSO. 16.00: «Ljudje in volkovi», Silvana Mangano Yves Montand, v cinemascopu in technicolorju.
VERDI. 16.30: «Varieté in film «Pet revežev v avtomobilu».
VITTORIA. 17.00: «Gaby», J. Cerr, v cinemascopu in technicolorju; od 21. do 22. «Odnehaš ali nadaljuješ».
CENTRALE. 17.00: «Megle nad Rokavskim prelivom», E. Williams, F. Lamas; od 21. do 22. «Odnehaš ali nadaljuješ».
MODERNO. 17.00: «Mož v senci».

Za povečanje tarif varilcev v Tržiču

Električni varilci iz Tržiča v stavki

Pogajanja med sindikati in delodajalci na uradu za delo v Gorici

V zvezi s stavko električnih varilcev tržiške ladjedelnice so tri sindikalne organizacije izdale sporočilo, v katerem objavljajo podatke o uspehu dvodnevne stavke, ki je trajala v ponedeljek in torek. Z dovoljenjem sindikalnih organizacij so delali samo nekateri mladinci, ki so na poskušnji, ter delavci, ki opravljajo pomožna dela.

Sindikalne organizacije dalje sporočajo, da se stavka nadaljuje, dokler ravnateljstvo ne bo sprejelo njihove zahteve po izenačenju tarif tržiških električnih varilcev z varilci v Trstu.

Med tem časom je prišlo do sestankov med pokrajinskimi predstavniki in sindikati, da bi se zadeva čimprej uredila. S tem namenom je bil včeraj popoldne sestanek med sindikati in delodajalci na uradu za delo v Gorici.

Kasneje smo zvedeli, da so se pogajanja s sindikalnimi predstavniki včeraj zvečer na uradu za delo v Gorici zaključila brez najmanjšega uspeha.

—«»—

«13» in «12» v Benečiji

Prejšnji teden je doletela sreča dva igralca «totocalcia» v sovodenjski občini v Benečiji. Financar Severino Bombarda je napravil trinajstico in prejel nad en milijon lir. Antonia Vogrig poročena Mašera iz Cepletišča pa je za dvanajstico prejela 40.000 lir Oba srečneža sta igrala pri Giovanniju Vogrigu.

10. marca ob 16. in 20. uri ponovno gostuje v Gorici SNG iz Trsta s komedijo J. Patricka

VROČA KRI

Vstopnice lahko nabavite na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli 1, v kavarni Bratuš od danes dalje in eno uro pred predstavo pri blagajni dvorane.

DOBRICA ĆOSIĆ

DALEČ JE SONCE

86.

«Pojdiva!»

«Počakaj. Rad gledam nemški preplah. Poglej, poglej! Pogorelo bo vse mesto.»

«Naj zgori!...» je razburjeno dejal Vuksan in vstal.

Po ulici je mimo njiju zabobnel tank in streljal iz mitraljeza. Odšla sta na ulico in stekla za njim.

36.

Po preboju iz Gledića je Pavle dva dni manevriral, se izogibal boju in čakal, da bo Maksim pripravil prehod čez Moravo. Razmere na tem ozemlju so se slabšale. Nemci so po bitki na Glediću poslali sèm močnejše sile, zasedli nekaj krajev in preiskovali vasi in gozdove. Po vaseh, na trgovinicah, čevljarnicah in kavarnicah so bili nalepljeni modri plakati, na katerih je bilo nekaj vrstic, ki je z njimi nemško vojaško poveljstvo razglašalo požig vasi pod Gledićem in grozilo z velikimi represalijami. Razen otrok ni nihče bral plakatov. Kmetje so kakor iz praznoverja odvračali glave in po ulicah dolgo šepetali o sporočilu na modrem papirju. Četniki so se vračali v vasi, na videz skrivaj pred Nemci, in ponoči klali partizanske družine in tiste, ki so se jim med njihovo odsotnostjo s čim zamerili. Pokol in nemške grožnje so zastrašile ljudstvo. Kmetje so bežali, kadar so se ponoči partizani oglasili za hrano, tu pa tam je kdo od njih tudi stekel k Nemcem in jih prijavil. Kmetje, ki se jih četnikom ni posrečilo pobiti ali uloviti, so se potikali po gozdičih in živih mejah, iskali partizane in se jim pridruževali.

Tretjo noč po preboju so kmetje v vas, kamor so zavili po večerjo, povedali Vuku, da je v Grabovici štab četniškega korpusa, kjer se na veliko zbirajo četniške brigade, ki prihajajo iz Gruže in Temnića. Vuk je Pavletu takoj predlagal napad. Pavle se je upiral. Po poročilih je bilo četnikov okrog šest sto, on pa sedaj ne bi rad tvegal, da bi se spustil v boj s številčno močnejšim sovražnikom, saj ima s tem ne samo izgube, temveč bi si otežil tudi prehod čez Moravo, ki ga je nameraval izvesti naslednjo noč. Vuk je odločno zahteval napad in se jezil zaradi Pavletove previdnosti.

Sedela sta sama v sobi in večerjala. Pavle ni nič kaj pozorno poslušal Vuka; nikakor se ni mogel sprijazniti z napadom. Po dolgem razgovoru pa je zaradi Vukovega vztrajnega pritiskanja Pavle kljub vsemu privolil. Vuk je navdušeno in lahkotno prikazoval bitko, ki je pred njimi, in z vilicami risal po mizi smeri napada in umika. Njegova samozavest je Pavleta nekoliko pomirila.

Ko so bili povečerjali, je Vuk odšel iz sobe, zapovedal odhod in partizani so se naglo odpravili na reber za vasjo. Sneg je bil južen, nebo oblačno kakor pred dežjem. Po treh urah nagle hoje je bila kolona že na griču nad Grabovico, Ko so se bili ustavili, je Vuk poklical Pavleta in ga sprejel z vprašanjem:

«Ali slišiš?»

V vasi je kar naprej odmeval utrujajoč lajež.

«Slišim. Morda se pripravljajo za odhod?»

«Ne verjamem, zgodaj je še. Napadli jih bomo po polnoči, ko bodo potihnili. Ali naj pošljemo Djurdja s petorico po jezike'? je predlagal Vuk in, ne da bi počakal, ali se bo Pavle strinjal, poklical Djurdja in mu sporočil nalogo

Vuk je nestrpno pričakoval Djurdja. Ločil se je od Pavleta in kolone, se sprehajal po snegu, prisluškoval in mislil na Branko. Bil je prepričan, da jo bo nocoj našel, če je živa; nocoj bo končno zvedel, kaj je z njo... Ona sploh ne čuti, da je on v bližini in da bodo nocoj njegovi mitraljezi po vasi kosili četnike. Če se je nedostojno vedla in se mu izneverila, jo bo lastnoročno ubil, tam, kjer bo naletel nanjo. Niti besede ji ne bo rekel. Če bo tako, nikdar več ne bo prišel v svojo vas. Ko bo konec vojne, bo zahteval, naj mu pripeljejo sina, in bo z njim živel nekje daleč, kjer ga nihče ne bo poznal.

Po dveh urah se je vrnil Djurdje in pripeljal tri četnike, ki so jih s prevaro ujeli v patrulji. Bili so sami prisilno mobilizirani kmetje, boječi in zmedeni, ki so takoj zajavkali za milost, kakor hitro so začutili, da sta Pavle in Vuk komandanta.

Vuk jih je takoj opozoril:

«Meni ni prav nič mar, kako ste odšli k četnikom in koga imate doma. Če boste govorili resnico, vas bom izpustil takoj po bitki. Če pa boste lagali...»

Četniki so se z njim glasno strinjali in kar tekmovali med seboj, kdo bo več izpovedal, ter tako razložili vse, kar so vedeli o četnikih. Povedali so, da bo morala pred drugo uro po polnoči prispeti žička brigada, in kakor hitro bo tam, se bo korpus odpravil na pot.

Medtem ko se je Pavle pogovarjal z dvema, je Vuk tretjega potegnil v stran in ga vprašal:

«Ali je v štabu kakšna žena?»

«Da, je ena. Tudi sam sem jo videl. Lepa je, kot naslikana. Pravijo, da je žena nekega partizanskega voditelja.»

«Kaj pa dela tam?»

«Presneto, ne vem! Bil sem komaj pred tednom dni mobiliziran.»

«Ali je nocoj v štabu?»

«Ona je vedno s štabom.»

Vuk se je zamajal. Četnik mu je še nekaj govoril a ga ni poslušal.

Pavle je slišal odlomek njunega pogovora, ki ga je presenetil: ‚Zaradi tega je nocoj tako vztrajno zahteval, da jih napademo... kako da se nisem spomnil? Naj grem mar zaradi komandirjeve žene v bitko, ki mi ne obljublja zmage? In čim več ljudi moramo odpeljati na Jastrebac. Če bi Brka za to zvedel... Kako da se nisem spomnil? Ne, nikakor ne!' Pavleta se je nenadoma lotil strah za izid te bitke. Čut odgovornosti je zahteval, da bi rekel: ‚Ne, na levo krog, smer Morava!' Toda na drugi strani, kdo ve, kaj bi bilo s četo že na Moravi, če ne bi bilo Vuka. Tudi sedaj, po Brkovem pismu, se je držal odločno in trdno.

Pavle je še nekaj trenutkov razmišljal, nato pa stopil k Vuku in mu rekel, naj pokliče komandirje in četne komisarje. Ko so se bili vsi zbrali, jim je Pavle na kratko javil sklep in so se v nekaj besedah dogovorili o napadu. Fosforna številčnica na Vukovi uri je pokazala tri četrt na dve. Odločili so se, da bodo takoj odrinili. Vuk bo z Djurdjevim vodom in ujetimi četniki kot vodniki obkolil in napadel štab, Pavle pa bo z ostalimi medtem obkoljeval vas, da bo po Vukovem napadu tudi sam vstopil in se spopadel s sovražnikovim jedrom.

Hodili so hitro. Ujeti četniki so jih rotili, naj jih izpustijo. Vuk in Djurdje sta jih strogo opominjala, naj molčijo. Čim bolj so se približevali vasi, tem počasneje so hodili. Na robu vasi se je iz svinjaka zadrla četniška straža:

«Kdo je tam?»

Četniki vodiči so kakor pokošeni padli po tleh. Vuk se je sklonil in enega stresel:

«Tu stric!» je komaj slišno izgovoril ujetnik.

«Marko! Eden naprej, ostali stoj!» je odgovoril stražar.

«Ne razgrajaj! Tu je druga žička, kaj se delaš neumnega?» je zaklical Vuk, po četniško zaklel in stopil dalje, malo v levo od straže, ki je umolknila. Za njim je šel vod, ki je bil pripravljen, da se bo vsak hip razvil v strelce.

Zavili so v vas in odšli po poti proti štabu korpusa. Po hišah je bilo slišati govorjenje in razgrajanje. Stražarji so jih pri vsaki lesi zaustavljali. Vuk je odgovarjal geslo in se predstavljal za komandanta žičke brigade. Neka radovednejša in bolj razpoložena patrulja se je poskusila zaplesti v pogovor:

«Ali ste žička? Kje ste bili doslej, ercovi?* Samo vas še čakamo.»

«Ti bom že pokazal ercove! Ali tako opravljaš službo, čvekač? Iz katere enote si?» mu je zaklical Vuk.

* Krajevno ime za kmete iz užičkega okraja. — *(Op. prev.)*.

(Nadaljevanje sledi)

Športni dnevnik

Dirka po Italiji 1957

Tiskovna konferenca na sedežu lista «Gazzetta sportiva»

Dirka po Italiji za 1957: 21 etap, 110-120 kolesarjev

Moštva bodo štela po 8 tekmovalcev - 40 milijonov lir za nagrade, 160 milijonov drugih izdatkov

MILAN, 6. — Na sedežu lista «Gazzetta Sportiva» je danes popoldne njegov predsednik odv. Ambrosini uradno predstavil načrt tradicionalne kolesarske dirke po Italiji (Giro d'Italia) za l. 1957. Ambrosini je predvsem poudrtal, da ostaja značilnost dirke v glavnem ista kot v zadnjih letih, da bo na startu od 110 do 120 kolesarjev in da bodo moštva sestavljena iz 8 in ne 7 kolesarjev kot lani. Ukinjeni bodo tudi odbitki na čas za zmage v posameznih etapah. Ambrosini je v svojem uvodu tudi povedal, da bo letošnja dirka stala okrog 200 milijonov lir, od katerih bo šlo 40 milijonov za premije.

Dirka po Italiji se bo letos začela 18. maja in se zaključila 9. junija. Obsegala bo 21 etap v skupni dolžini 3815 km in dva dneva za počitek. Udeležilo se je bo 10 italijanskih moštev in moštva Belgije, Francije, Holandske, Španije in kombinirano moštvo Švica-Luksemburg. Startali bodo lahko samo profesionalci in neodvisni. Velika gorska nagrada bo obsegala 16 vrhov od katerih 8 prve kategorije in 8 druge kategorije.

Vrhovi I. kat. so: 2. etapa: Boscochiesanuova (1050 m) — na kronometer posamezno, 8. etapa: Vzpetina petih milj (1280 m), 15. etapa: Veliki sv. Bernard (2437 m), 16. etapa: Simplon (2010 m), 16. etapa: Campo dei Fiori (1033 m), 18. etapa: Bondone (1300 m), 19. etapa: prelaz Rolle (1970 m), 19. etapa: prelaz Brocon (1616 m).

Vrhovi II. kat.: 4. etapa: San Marino (643 m), prelaz Somma (669 m), Sella di Corno (990 m), 8. etapa: Rionero Sannitico (1052 m), Macerone (787 m), 10. etapa: Radicofani (896 m), prelaz Bracco (615 m), 19. etapa: prelaz S. Lugano (1100 m).

Etape 41. dirke po Italiji pa so naslednje:

1. etapa: sobota 18. maja **Milan-Verona 150 km**, cilj na cesti; **2. etapa:** nedelja 19. maja **Verona-Boscochiesanuova 30 km** na kronometer za posameznike v hrib; **3. etapa:** ponedeljek 20. maja **Verona-Ferrara 185 km**, cilj na cesti; **4. etapa:** torek 21. maja **Ferrara-San Marino 210 km**, cilj na cesti; **5. etapa:** sreda 22. maja **San Marino-Loreto 235 km**, cilj na cesti; **6. etapa:** četrtek 23. maja **Loreto-Terni 180 km**, cilj na cesti; **7. etapa:** petek 24. maja **Terni-Pescara 195 km**, cilj na dirkališču; **8. etapa:** sobota 25. maja **Pescara-Napoli 260 km**, cilj na dirkališču; **9. etapa:** nedelja 26. maja **Napoli-Frascati 220 km**, cilj na cesti; **10. etapa:** ponedeljek 27. maja **Rim-Siena 225 km**, cilj na cesti; **11. etapa:** torek 28. maja **Siena-Montecatini Terme 190 km**, cilj na dirkališču; **sreda 29. maja počitek** v Montecatini Terme; **12. etapa:** četrtek 30. maja **Forte dei Marmi** (krožna dirka na 60 km na kronometer za posameznike na ravnini); **13. etapa:** petek 31. maja **Forte dei Marmi-Genova 160 km**, cilj na dirkališču; **14. etapa:** sobota 1. junija **Genova-Sl. Vincent 240 km**, cilj na cesti; **15. etapa:** nedelja 2. junija **St. Vincent-Sion 135 km**, cilj na cesti; **16. etapa:** ponedeljek 3. junija **Sion-Varese Campo di Fiori, 220 km**, cilj na cesti v hribu; **17. etapa:** torek 4. junija **Varese-Como 100 km**, cilj na cesti; **sreda 5. junija počitek** v Comu; **18. etapa:** četrtek 6. junija **Como-Trento (Bondone) 235 km**, cilj na cesti v hribu; **19. etapa:** petek 17. junija **Trento-Levico Terme 200 km**, cilj na cesti; **20. etapa:** sobota 8. junija **Levico Terme-Abano Terme 145 km**, cilj na cesti; **21. etapa:** nedelja 9. junija **Abano Terme-Milan 250 km**, cilj na dirkališču.

Številne bodo nagrade: Pokal TV za kolesarja, ki bo imel največ točk na 30 letečih ciljih; Pokal kronometra za kolesarja, ki bo imel najboljši čas v obeh etapah na kronometer; Pokal dirkališč za kolesarja, ki bo nabral največ točk za prihode na cilj na dirkališčih, itd.

—«»—

Coppi v kliniki

NOVI LIGURE, 6. — Ponesrečeni Fausto Coppi se je danes podvrgel ponovnemu rentgenološkemu pregledu zaradi točnejše diagnoze zlomljene stegnenice. Po pregledu so ga odpeljali v inštitut Gaslini v Genovo, kjer mu bodo s posebnim kirurškim posegom pospešili ozdravljenje.

BOKS

Uglajevanje nasprotij glede dvoboja D'Agata - Halimi

NEW YORK, 6. — Newyorška boksarska komisija je pripravljena pristati na dvoboj med D'Agato in Francoom Halimijem za svetovno prvenstvo pod pogojem, da se zmagovalec tega dvoboja obveže, da se bo nato boril za prvenstvo z Mehikancem Maciasom, svetovnim prvakom po kategorizaciji ameriške zveze.

To pojasnilo je dal včeraj v svojem odgovoru Eduardu Rabretu, tajniku svetovne boksarske komisije in Onslowu Faneju, predsedniku angleške kontrolne boksarske komisije Julius Helfand, predsednik newyorške komisije.

Zdi se torej, da poslej samo še ameriška boksarska zveza nasprotuje dvoboju D'Agata - Halimi, ki bo 1. aprila v Parizu.

SAH

Kolo remijev

SOMBOR, 6. — Prekinjene partije XI. kola: Pirc - Trifunović 1:0, Smailbegović - Udovčić 0:1, Bradvarević - Marić remi, Matulović - Rakić ponovno prek.

XII. kolo: Vukčević - Puc remi, Bogdanović - Rabar remi, Bradvarević - Nedeljković remi, Tot - Cuderman remi, Djurašević - Marić remi, Milić - Karaklajić remi, Rakić - Kozomara prek., Gligorić - Matulović remi, Udovčić - Pirc prek., Vuković - Smailbegović remi, Janošević - Ivkov 0:1.

Stanje po XII. kolu: Gligorić 8 (—), Ivkov 8, Karaklajić 7,5, Pirc, Matulović 6,5 (1), Trifunović, Nedeljković 6,5 (—), Vukčević 6,5, Udovčić 6 (1), itd.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 7. t. m. ob 18. uri film:

KRVNIKOV VOZEL

V barvah, Western.

Ukrepi disciplinske komisije

Belloniju prepovedano igranje za eno nedeljo

Napadalec Triestine Clemente dobil opomin

MILAN, 6. — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je kaznovala z izključitvami in globami veliko število igralcev in moštev. Tako je bila z globo 100.000 lir kaznovana Genoa kot klub in z isto kolektivno globo tudi njeni igralci Globe ostalih klubov: Sambenedettese 65.000 lir, Bologna 45.000 lir, Atalanta in Treviso 40.000 lir, Novara 35.000 lir, Pavia 18.000 lir.

Od igralcev, ki so bili izključeni med igro, so bili kaznovani s prepovedjo igranja: za dve nedelji Scroccaro (Catania), za eno nedeljo: Magli (Udinese), Randon (Bologna), Morin (Napoli), Balleri (Livorno), Foglia (Salernitana). Od igralcev, ki niso bili izključeni med igro, pa so bili kaznovani: za tri nedelje Barison (Venezia), za eno nedeljo: Belloni (Triestina), Macchi (Bari), itd.

Strogi opomin je dobil med drugimi Zanon (Padova), navadni opomin pa poleg ostalih tudi: Clemente (Triestina), Viney (Spal), Pascutti (Bologna), Rebizzi (Inter) itd.

Z globami so bili kaznovani: Azzini (Padova) 18.000 lir, Menegotti (Udinese), Pesaola (Napoli), Grava in Tacchi (Torino) 12.000 lir itd.

—«»—

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

MOSKVA, 6. — Švedska je osvojila svetovno in evropsko prvenstvo v hokeju na ledu za l. 1957 s točko prednosti pred SZ. V odločilnem srečanju je Švedska (kot smo že poročali včeraj) igrala neodločeno s SZ (4:4), kar ji zadostovalo za zmago.

Rezultati zadnjih treh kol so bili naslednji:

V. kolo: SZ - ČSR 2:2, Finska - Avstrija 9:2, Švedska - Japonska 18:2, Nemčija - Poljska 6:2.

VI. kolo: Švedska - Finska 9:3, Poljska - Avstrija 5:1, ČSR - Japonska 25:1, SZ - Nemčija 12:0.

VII. kolo: ČSR - Poljska 12:3, Finska - Japonska 5:2, Nemčija - Avstrija 3:1, Švedska - SZ 4:4.

Končna lestvica:

Švedska	7	6	1	0	62:11	13
SZ	7	5	2	0	77:9	12
ČSR	7	5	1	1	66:9	11
Finska	7	4	0	3	28:33	8
Vzh. Nemčija	7	3	0	4	23:48	6
Poljska	7	2	0	5	25:45	4
Avstrija	7	0	1	6	8:61	1
Japonska	7	0	1	6	11:89	1

SMUČANJE

Marchelli in Alberti v ZDA

MILAN, 6. — Carla Marchelli in Bruno Alberti sta danes na povabilo ameriške smučarske zveze odpotovala z letalom v New York. V ZDA se bosta udeležila tekem v alpskih disciplinah.

—«»—

Italijanski financarji prvi v teku in streljanju

PASSO ROLLE, 6. — S tekom na 18 km s streljanjem se je zaključilo prvenstvo financarjev petih držav. Po diskvalifikaciji Italije A, ki je v teku dosegla najboljši čas, je nepričakovano zmagalo moštvo Italije B pred Francijo A itd. Italijanski financarji so dosegli v teku odličen čas 1.11'6", v streljanju pa so delili prvo mesto s Francozi.

Končni vrstni red moštev je naslednji:

1. Italija B 1.05'18" (po odbitku 6'50"), 2. Francija A, 3. Nemčija A, 4. Švica B, 5. Avstrija A, 6. Nemčija B, 7. Francija B, 8. Avstrija B.

TENIS

Merlo premagan

KINGSTON, 6. — Avstralec Don Candy se je kvalificiral v finale teniškega turnirja v St. Andrewu z zmago nad Italijanom Merlom z rezultatom 6:2, 6:4. V četrtfinalu je Merlo premagal Amerikanca Flama.

Kino na Občinah

predvaja danes 7. t. m. z začetkom ob 18. uri Omega film:

«Na smrt obsojena»

Pavel Kahr se ne zna odreči pustolovščinam, ki mu jih vsiljuje usoda, čeprav nežno ljubi ženo...